

ГЛАС

ЛИСТ РЕПУБЛИЧКОГ
ФОНДА ЗА ПЕНЗИЈСКО
И ИНВАЛИДСКО
ОСИГУРАЊЕ

ОСИГУРАНИКА

ТЕМА БРОЈА: Плате и пензије ове године неће бити замрзнуте ни смањене, док ће њихов раст у 2014. бити у складу са растом привредних активности

**ГОВОРНИ АУТОМАТ
0-24h: 0700/017-017
по цени локалног
позива
или: 011/30-60-680**

ПЕНЗИЈЕ И ПЛАТЕ БЕЗ ЗАМРЗАВАЊА

ИЗДАВАЧ: Републички
фонд за пензијско
и инвалидско осигурање

ДИРЕКТОР:
Драгана Калиновић

**ГЛАВНИ И ОДГОВОРНИ
УРЕДНИК:**
Милена Јовановић

РЕДАКЦИЈА:
Булевар уметности бр. 10,
11070 Београд,
e-mail: glasosiguranika@pio.rs

СЕКРЕТАРИЈАТ:
011/2017-437
факс: 2017-437

**РЕДАКЦИЈА ЗА
ВОЈВОДИНУ:**
Житни трг бр. 3,
21000 Нови Сад
021/487-7754,
021/487-7789,
факс: 021/6624-359,
e-mail:
miroslav.mekterovic@piovoj.rs

ШТАМПА:
Штампарија
Службени гласник

ОГЛАШАВАЊЕ:
011/2017-437

Рукописи и фотографије
се не враћају.

Електронско издање:
www.pio.rs/glasosiguranika

Упознала сам у животу мно-
го младих седамдесетого-
дишњака и много стараца
у двадесетим, тридесетим годи-
нама. То не тврдим само ја, пише
у својој књизи „Бонтон старења
или деманти о старењу“ Радми-
ла Пеција Урошевић, социолог
и координаторка Волонтерског
сервиса Звездаре. Промоција
ове књиге одржана је 5. јуна у
Библиотеци града Београда, у
репуној Римској дворани.

„деманти о старењу“ упућује нас
на неприхватање стереотипа,
предрасуда о старима као пре-
тежно болесним, сиромашним,
неспособним за живот, обја-
снио је рецензент књиге.

Јелена Николић, професор
књижевности и културолог,
подсетила је да је ауторка не са-
мо социолог, него и новинарка
и литерата.

– Ова књига је посебна по
много чему. Драгоцена је јер

другачији начин. Ова књига је
пуна ведрине и оптимизма, пи-
сана је о томе како је могуће
живети у испуњеној старости –
рекла је Јелена Николић.

Новинарка Славица Берић
каже да у књизи има доста
практичних савета и да обја-
шњава зашто треба размислити
о огласима о доживотном издр-
жавању.

– Ово штиво је научно, струч-
но, јер су уложене године ис-

ПРОМОЦИЈА КЊИГЕ „БОНТОН СТАРЕЊА“

Како да старост буде боља

Др Милош Немањић говори на представљању књиге

Др Милош Немањић, рецен-
зент „Бонтон старења“, соци-
олог и председник Геронтоло-
шког друштва Србије, рекао
је да је књига плод професио-
налног рада на геронтолошком
пољу, дубоко проживљена у
најбољем кључу синтезе соци-
олошко-истраживачког присту-
па, посматрања са учешћем и
хуманитарног рада на терену,
све у једној популарној форми,
и сваком разумљива. „Бонтон
старења“, према његовим речи-
ма, нема своје стриктно лексич-
ко значење, значење је метафор-
ично и обухвата свеукупност
комуникације припадника раз-
личитих генерација. Одредница

је написана за старије, написа-
на је по њиховој мери. Реткост
је да се у данашње време пише
нешто за људе трећег доба, све
је окренуто младима. Оно што
је важно јесте да је ова књига
и практичан приручник како се
понашати на прагу трећег до-
ба, како употребљавати године
у старости. Ауторка сугерише
да се промена „диоптрије“, од-
носно начина сагледавања ста-
рости, прво мора десити у нама
самима. На време треба почети
са осмишљавањем сениорских
дана и зато ова књига није само
за старије.

– Она ме је натерала да време
старости доживљавам на један

траживања, ауторка је готово 26
година истраживала, правила
разне анкете, а затим је стручно
и објективно све то написала.
Уз то је дала и савет шта да раде
они који нису сигурни да је тако
лепо бити стар – закључила је
Славица Берић.

Сама ауторка, Радмила Пе-
ција Урошевић, поручила је да
промена приступа сопственом
старењу захтева промену која
ће бити мање дволична и рав-
нодушна према свему што нам
се дешава и ономе како живи
најстарија генерација данас.

Делове из књиге читала је
глулица Оливера Викторовић.

Ј. Оџић

Др Јован Кркобабић

Пензије неће бити смањене

– Нема смањења и замрзавања пензија, бар не док смо ми овде где смо. Али, ако буду избори, а биће у октобру, и буде нека друга коалиција, неко друго устројство власти, могуће је да нам се деси и тако нешто – поручио је потпредседник Владе и министар рада, запошљавања и социјалне политике, др Јован Кркобабић, на седници Скупштине Савеза пензионера Србије одржаној 4. јуна ове године.

Кркобабић је уверен да се недостатак у буџету може попунити и добром фискалном политиком, пореским захватањем од свих корисника и сузбијањем „сиве“ економије.

– Када бисмо сваком од 1.750.000 пензионера узели по 5.000 динара, закрпили бисмо некако „рупу“ у буџету, али бисмо тиме изазвали и помор народа, а држава у којој људи нису срећни није никаква држава. Нема смањења и замрзавања пензија – нагласио је Јован Кркобабић.

Говорећи о инсистирању ММФ-а и Фискалног савета на замрзавању или смањењу плата у јавном сектору и пензија, потпредседник Владе је нагласио:

– Фискални савет није Влада, није Скупштина, није партија. Према томе, Фискални савет има право да предлаже шта жели, шта хоће, а наше је да урадимо шта мислимо да треба и може да се уради. **Г. О.**

ДРАГИ ВИДОЈЕВИЋ, ДРЖАВНИ СЕКРЕТАР У МИНИСТАРСТВУ РАДА, ЗАПОШЉАВАЊА И СОЦИЈАЛНЕ ПОЛИТИКЕ

Замрзавање примања није решење

Не размишља се о повећању старосне границе за одлазак у пензију јер би се тиме потпуно обесмислио рад пензијског фонда

Са Драгим Видојевићем, државним секретаром у Министарству за рад, запошљавање и социјалну политику, разговарали смо о актуелним темама: замрзавању плата и пензија, повећању старосне границе за одлазак у пензију и недавним разговорима са мисијом ММФ-а, у настојању да из прве руке сазнамо какви су ставови овог министарства по тим питањима.

– Министарство ће инсистирати на томе да никако не дође до смањења, односно замрзавања плата и пензија, јер мерама које резултирају смањењем куповних могућности грађана неће моћи да се обезбеди прилив буџетских средстава. Треба рећи да је пад реалних зарада у првом кварталу ове године условио пад промета у трговини на мало за 12 одсто, што изазива ланчану реакцију: мањи промет доводи до мање наплаћеног пореза, а све заједно до нижих пореских прихода од планираних у буџету за ову годину. Кад би плате и пензије биле замрзнуте или смањене, то би тек

довело до још већег пада куповне моћи грађана, тиме и до мањег прилива средстава у буџет – нагласио је за „Глас осигураника“ Драги Видојевић, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање и социјалну политику.

Оно што највише интересује грађане Србије, нарочито оне којима се приближавају године старости за одлазак у пензију, свакако је питање померања старосне границе, односно хоћемо ли се пензионисати још старији.

– Не размишља се о поштравању старосне границе за одлазак у пензију. Подизања старосне границе за одлазак у пензију мушкараца и жена у Србији неће бити, и то је предочено представницима ММФ-а. Поштравањем услова за одлазак у пензију потпуно би се обесмислио рад пензијског фонда, тако да се о овој опцији за сада не размишља, тим пре што је реформа ПИО у овом погледу започета и што даје прве резултате. На средњорочан и дугорочан рок ефекти ће бити већи. Србија има другачију демографску слику него остале земље у којима је старосна граница за одлазак у

пензију виша. Мушкарци у просеку живе 71, а жене 76 година. Ако би им се повећала старосна граница, питање је који проценат њих би искористио законско право на пензију, а при томе су цео радни век уплаћивали доприносе за сигурнију старост. Антипензијски лоби делује и одатле долазе спекулације о повећању

Драги Видојевић

старосне границе, али ово министарство тим притисцима неће подлећи. Подсећам на то да смо ми у последњих десет година већ подигли старосну границу за пет година. Друге земље чине то много спорије. У Немачкој се, на пример, старосна граница подиже у периоду од 2012. до 2029. године, прво за један а затим за два месеца годишње. У Великој Британији је још пре десет година прописано да ће старосна граница бити подигнута после 2020. године, док је у Аустрији рок за то 2014. година. При том никако не треба заборавити ни чињеницу да померање старосне границе није мера која може да донесе значајне финансијске ефекте. Дугорочна одрживост пензијског система пре свега зависи од економског развоја земље и само на томе мора бити базирана – навео је Видојевић.

На питање како очекује да се повећа прилив новца у буџет неопходан за исплату пензија, на чија издвајања ММФ има највише примедби, Видојевић одговара да то мора да се уради пре свега кроз оживљавање привреде и пове-

ћање броја запослених, јер је ситуација таква да на тек нешто више од једног запосленог долази један пензионер.

– Пооштравање контроле система на плате доприноса је приоритет и очекујемо да ће се први ефекти тога видети чим Централни регистар почне с радом. Сива економија је други највећи фактор који утиче на смањење плаћања доприноса, чему треба стати на пут. То су будуће реформе које препознаје ММФ и које могу да доведу до уштеда у буџету када је реч о издвајањима за пензију – објаснио је Видојевић.

Државног секретара смо питали какав је став Министарства о препоруци Фискалног савета да се уведу такозвани пенали (одно-

сно да се прима умањена пензија) у случају одласка у пензију пре испуњена услова у погледу старосне границе.

– На овом питању инсистира ММФ, јер анализе упућују на могућност уштеде у БДП од 0,1 одсто одмах, до 0,4 одсто после 15 година примене. Сами бројеви говоре да се таквом мером не решава проблем дефицита пензијског фонда. У земљама које користе ову меру радни стаж потребан за пензионисање је по правилу мањи од 40 година. Стога мислимо да није умесно сматрати да оне који се пензионишу са 40 година стажа осигурања треба казнити пеналима јер се превремено пензионишу ако немају и године старости. Просечна старост одла-

ска осигураника у пензију у нашој земљи се већ константно повећава као резултат до сада уведених реформи: у 2008. години просек за одлазак у пензију био је 60,7 година, а 2011, када је нови закон почео да се примењује, и то прво за мушкарце, у пензију се ишло у просеку са навршене 62 године. Уштеде у буџету су већ видљиве, па се очекује да само по основу тога што све старији идемо у пензију ове године Фонд ПИО уштеди око 2,2 милијарде, а 2011. године тај износ био је мањи од милијарде динара – нагласио је за наш лист Драги Видојевић, државни секретар у Министарству за рад, запошљавање и социјалну политику.

Весна Анастасијевић

РЕХАБИЛИТАЦИЈА О ТРОШКУ ФОНДА ПИО

Највише пензионера у краљици бањског туризма

Бања Ковиљача: бесплатан боравак за 1.050 корисника

Након што је утврђен списак корисника пензија који испуњавају услове за упућивање на бесплатну рехабилитацију о трошку Фонда ПИО, образована је комисија која пензионере упућује у лечилишта која највише одговарају њиховом здравственом стању. Комисију од три члана чине представник регионалне организације пензионера, радник филијале и лекар вештак Фонда. Они су на основу медицинске документације одлучили о одговарајућој установи у којој ће се спровести рехабилитација,

водећи рачуна да то буде нека од бања ближих пребивалишту пензионера. Комисија је код одређивања коначног броја пензионера водила рачуна о цени услуге у установама и висини путних трошкова, како би се испоштовала Одлука о износу средстава која се у те сврхе могу користити.

Ове године ће укупно 7.643 корисника (без Војводине) отићи у 25 бања Србије, а највећи број њих ће отпутовати у Врњачку Бању (1.150) и Бању Ковиљачу (1.050). Најмање корисника биће на рехабилитацији у

Новопазарској бањи (50) и у Бањи Јунаковић у Апатину (50).

Фонд ПИО, да подсетимо, сноси трошкове рехабилитације корисника пензије у трајању од 10 дана у току календарске године, у одређеној установи, као и путне трошкове у висини цене повратне аутобуске, односно возне карте другог разреда.

Ако корисник пензије не искористи право на рехабилитацију, комисија ће одредити другог корисника према редоследу на списку.

Ј. Оцић

ПРАВО НА НОВЧАНУ НАКНАДУ ЗА ТУЉУ ПОМОЋ И НЕГУ

Услов – здравствено стање

Ово право није социјална него медицинска категорија и да би се оно остварило неопходно је да буду испуњени одређени медицински критеријуми

Тешке економске прилике и то што један број пензионера са ниским приманима погрешно верује да има право на накнаду за помоћ и негу другог лица (туђа помоћ и нега) као додаток уз пензију, проузроковали су евидентно већи број захтева за остваривање овог права него што је захтева за инвалидску пензију. Међутим, право на помоћ и негу другог лица није социјална него медицинска категорија и да би се оно остварило неопходно је да буду испуњени одређени медицински критеријуми. Лекари вештаци Фонда ПИО обрадили су прошле године 10.621 захтев за ово право, од чега је 5.576 решено позитивно.

– Један број захтева за помоћ и негу другог лица је потпуно неоснован, а најалост забележени су и покушаји злоупотребе. Наиме, наилазили смо на услужне налазе, најчешће офталмолошке и психијатријске. Међутим, функционална дијагностика Сектора за медицинско вештачење Фонда ПИО, где раде искусни лекари специјалисти, изузетно је опремљена, што нам омогућује да утврдимо веродостојност „сумњивих“ налаза и обавестимо здравствену инспекцију у случају покушаја злоупотребе – истиче др Милан Авакумовић, начелник Одељења за контролу налаза при Сектору за медицинско вештачење у РФ ПИО.

Законом о ПИО дефинисано је које особе имају право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица, те, према члану 41а, ово пра-

Др Милан
Авакумовић

во имају осигураници и корисници пензије којима је због природе и тежине стања повреде или болести утврђена потреба за помоћи и негом за обављање радњи ради задовољавања основних животних потреба. Према истом члану Закона, потреба за помоћи и негом другог лица постоји код непокретне особе, или код лица које због тежине и природе трајних болести и болесног стања није у могућности да се самостално креће ни у оквиру стана уз употребу одговарајућих помагала, нити да се само храни и облачи и одржава основну личну хигијену, као и код слепе особе која је изгубила осећај светлости са тачном пројекцијом и код оних које постижу вид са корекцијом до 0,05.

– Међу млађим корисницима накнаде преовлађују тешке повреде које су најче-

шће настале у саобраћају (углавном су пратеће одузетости доњих екстремитета), а од болести најчешћа су тешка неуромишићна обољења (мултипла склероза, мишићне дистрофије...). Код старијих особа највише је различито узрокованих тешких деменција, можданих удара, губитка вида, тешких кардиореспираторних слабости, карцинома са метастазама – наводи др Милан Авакумовић.

Иначе, право на помоћ и негу другог лица у марту ове године остварило је преко Фонда ПИО 63.087 корисника из категорије запосле-

Увећани додаток у систему социјалне заштите

Од 2006. године у систему социјалне заштите предвиђен је и увећани додаток за туђу помоћ и негу који примају лица којима је признато право на туђу помоћ и негу и код којих постоји телесно оштећење у висини од 100 одсто по једном основу. Од 2011. године то право имају и особе код којих су утврђена најмање два телесна оштећења у висини од 70 одсто.

них, а у просеку је њихова накнада износила 14.547 динара. Из категорије самосталних делатности накнаду је примило 2.794 корисника и она је у просеку износила 15.161 динар, док је 10.725 пољопривредних корисника добило просечно по 15.355 динара.

За тешка стања код којих може доћи до побољшања (углавном мождани удари и тешке повреде) заказује се контролни преглед за годину дана, након чега се процењује да ли је туђа помоћ и нега и даље потребна или се укида.

Јелена Оцић

Доприноси виши два одсто

У складу са изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, које је Скупштина Републике Србије усвојила 29. маја, а којима се стопа доприноса за обавезно пензијско осигурање подиже са 22 на 24 одсто, од 30. маја примењују се нове основице за самосталну уплату доприноса.

Најнижа основица је 20.090 динара и на њу се уплаћује допринос од 4.821,60 динара, а највиша 287.005 динара и за њу је допринос 68.881,20 динара.

Нови износи важе од 30. маја 2013. године. Сви који су уплатили износ за мај закључно са 29. мајем, по старој стопи доприноса, нису у обавези да доплаћују разлику.

Осигураници који су уплату извршили 30. или 31. маја имају обавезу да доплате разлику између новог и старог износа доприноса за мај.

Сви остали осигураници који нису платили допринос за мај и који имају дуговања за претходне месеце, уплату ће извршити по новој стопи доприноса.

Г. О.

Основице осигурања		Допринос месечно	
1.	20.090	1.	4.821,60
2.	22.960	2.	5.510,40
3.	30.997	3.	7.439,28
4.	37.311	4.	8.954,64
5.	45.921	5.	11.021,04
6.	49.939	6.	11.985,36
7.	66.011	7.	15.842,64
8.	72.899	8.	17.495,76
9.	88.972	9.	21.353,28
10.	114.802	10.	27.552,48
11.	172.203	11.	41.328,72
12.	229.604	12.	55.104,96
13.	287.005	13.	68.881,20

СКУПШТИНА САВЕЗА ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ

Брига о стандарду најстаријих

Очување животног стандарда пензионера и настојање да не буде смањивања пензија били су најважнији задаци Савеза пензионера Србије у прошлој години и у томе се углавном успело, речено је на седници Скупштине Савеза пензионера Србије која је одржана 4. јуна. Захваљујући представницима Савеза у Влади и Народној скупштини, постигнуто је да и после измена Закона о ПИО пензије прате судбину зарада запослених у јавном сектору. Просечна исплаћена пензија у 2012. години у односу на просечну нето зараду од 41.377 динара износи 58,99 одсто за пензионере из категорије бивших запослених (у које се убрајају и пензионисана војна лица); 57,80 одсто просечне зараде је била просечна пензија бивших самосталних предузетника, а 23,40 одсто пензионисаних пољопривредника, чији је положај и најтежи.

Када је реч о активностима општинских и градских удружења пензионера, на седници је истакнуто да се, и поред тога што многа обављају делатност са ограниченим финансијским средствима и у скућеном и неодговарајућем простору, може рећи да су веома ефикасно и на време извршавали зацртане активности. Највећи број општинских удружења је све своје снаге и расположива средства усмеравао на пружање

помоћи члановима организујући снабдевање основним животним намирницама и гревом по повољним условима – на више рата, са одложеним плаћањем и по ценама нижим од тржишних. Најугроженијим и болесним члановима су, колико год су то финансијске могућности организације

Учесницима Скупштине обратио се потпредседник Владе и министар, др Јован Кркобабић

дозвољавале, били обезбеђени пакети прехранбених производа, средства за хигијену, лекови... Удружења су, као и сваке године, помагала око утврђивања ранг-листа за одлазак пензионера на рехабилитацију у бање о трошку Фонда ПИО. Такође су у великом броју удружења, у зависности од простора, организовани и бесплатни лекарски прегледи (офталмолошке услуге и набавка наочара и контактних сочива,

мерење шећера у крви) и разне друге, углавном занатске, услуге по нижим ценама.

На Скупштини је истакнуто да су градска и општинска удружења прошле године веома активно радила на омасовљењу чланства. О томе сведоче бројке: у 2012. у Савез је учлањено

606.520 корисника пензија, што је 44.195 или скоро осам одсто више него у 2011. Број пензионера учлањених у Савез је тако прошле године повећан за трећину (34,32 одсто). А повећању броја чланова свакако допринесе и многобројне активности које, и поред ограничених финансијских средстава, организују градска и општинска удружења. Секције су многобројне: литерарне, уметничке,

спортско-рекреативне, ту су и изложбе ручних и других радова, другарске вечери, славе се рођендани, иде на излете. Пензионери из Србије су се прошле године дружили са пријатељима из Македоније, Републике Српске, Албаније, Мађарске и Русије. Олимпијада спорта, здравља и културе трећег доба која се одржава већ пет година у Сокобањи наишла је на велико интересовање и одзив. На свакој је учествовало више од 700 пензионера из целе Србије, а већ увелико су у току припреме за шесту по реду Олимпијаду која ће ове године бити одржана у Врњачкој Бањи.

За оне који нису били међу десетак хиљада корисника пензија чија се рехабилитација финансирала из средстава Фонда ПИО, удружења су у договору са туристичким организацијама обезбеђивала одређене повластице (ниже цене, плаћање на више месечних рата) за боравак на мору, планини или путовање у иностранство.

У општинским удружењима се много полаже на то да се члановима обезбеди свака врста помоћи, па се у те сврхе организују касе узајамне помоћи, фондови солидарности и тако обезбеђује могућност за бескаматне позајмице или у неким случајевима и неповратну новчану помоћ.

В. Анастасијевић

САВЕТОВАЊЕ ИЗ ОБЛАСТИ ПЕНЗИЈСКОГ И ИНВАЛИДСКОГ ОСИГУРАЊА У ХРВАТСКОЈ

На јесен у Суботици и Београду

Четрнаестог маја ове године у Загребу и 16. маја у Сплиту одржани су Међународни саветодавни дани на којима су стручњаци носилаца пензијског и инвалидског осигурања наше земље и Хрватске пружали правну помоћ и савете осигураницима и корисницима права који имају навршене периоде осигурања у Србији.

На задовољство представника две државе, а посебно на задовољство странака које су у непосредном контакту добиле одгово-

ре на постављена питања, саветодавни дани се након трогодишњег одржавања могу оценити као веома успешни и корисни.

Током два дана саветници су примили 71 странку, које су добиле одговоре на питања у вези са остваривањем права из ПИО применом Споразума о социјалном осигурању између Савезне Републике Југославије и Републике Хрватске. Најчешћа питања односила су се на потврђивање периода осигурања који су остварени у Републици

Србији, примену члана 39 споразума, односно поступак прерачуна пензија, као и на убрзање, односно окончање поступка по захтевима за признавање права из ПИО. У циљу ефикаснијег вођења поступка размешено је и размотрено 60 ургенција.

Наредни Међународни саветодавни дани носилаца пензијског и инвалидског осигурања Србије и Хрватске одржаће се 1. октобра ове године у Суботици и 3. октобра у Београду.

М. Н.

СРЕДСТВИМА ЛОКАЛНИХ САМОУПРАВА И ПОКРАЈИНЕ ДО НОВОГ ЗАПОШЉАВАЊА

Две хиљаде људи на јавним радовима у Војводини

У складу са својим Акционим планом запошљавања за 2013. годину, Влада Војводине издвојила је из буџета 162 милиона динара и удружила их са 185 милиона динара које су обезбедиле локалне самоуправе за реализовање програма запошљавања у војвођанским општинама и градовима у овој години. Представници 43 општине и града у Војводини недавно су потписали споразуме о утврђивању међусобних права и обавеза приликом спровођења мера активне политике запошљавања са Покрајинским секретаријатом за привреду, запошљавање и равноправност полова.

– Четрдесет три града и општине су са нама удружили средства и заједнички ћемо запошљавати незапослене суграђане. Овај програм омогућава да се запосле млади људи са вишим и високим образовањем у статусу приправника и кроз стручну праксу. Поред тога, програмом се реализује запошљавање око две хиљаде људи на јавним радовима, а он обухвата и обуку у професионалним и радним вештинама – рекао је овим поводом Бојан Пајтић, председник Владе Војводине.

Карактеристика поменутог програма је и децентрализација у његовој примени, те ће општине и градови радна места отворати у складу са локалним акционим плановима запошљавања које су израдили на основу специфичности свој тржишта рада.

Дејан Мандић, члан Градског већа за буџет и финансије Новог Сада, каже да је и Нови Сад поднео захтев за суфинансирање јавних радова.

– Одлуком Покрајинског секретаријата за привреду, запошљавање и равноправност полова о додели поменутих средстава, граду је одобрено пет и по милиона динара, док ће Нови Сад за ову намену из свог буџета издвојити још шест милиона динара. Тако ће за стимулисање запошљавања у својој средини имати на располагању 11,5 милиона динара. Ускоро ћемо расписати јавни позив за организовање јавних радова у трајању од шест месеци, који ће бити спроведени у социјалним, хуманитарним и културним делатностима, као и у областима одржавања, обнављања јавне инфраструктуре, одржавања и заштите животне средине и природе, где ће бити запошљаване оне категорије незапослених

које теже долазе до посла. Средства из овог програма користиће се за исплате зарада особа укључених у јавне радове, за накнаду трошкова њиховог доласка и одласка са посла, као и за трошкове спровођења јавних радова у овој години – истиче Мандић.

Локалним акционим планом запошљавања Зрењанина за 2013. предвиђено је подстицање запошљавања младих путем финансирања програма приправника. Из градског буџета за ту намену издвојено је 3,7 милиона динара, а још 3,6 милиона добијено је из буџета АП Војводине. Укупно 7,3 милиона динара Зрењанин ће у овој години пласирати за запошљавање 16 приправника са трогодишњим и четворогодишњим високом образовањем у трајању од девет и 12 месеци.

За организовање јавних радова на својој територији у 2013. Зрењанин је из градског буџета определио 3,5 милиона динара, а од Покрајине је за ту намену добио још 3,4 милиона динара.

И остале локалне самоуправе у Војводини распоредиле су ова удружена средства у складу са већ планираним приоритетима у запошљавању. **Мирослав Мектеровић**

ВЕЖБА ЗА СЛУЧАЈ ПОЖАРА У ДИРЕКЦИЈИ ПФ ПИО У НОВОМ САДУ

Брза и безбедна евакуација

У сарадњи са Сектором за ванредне ситуације МУП-а РС – Ватрогасном спасилачком бригадом Нови Сад, недавно је у Дирекцији

ПФ ПИО организована показна вежба у којој је симулиран пожар и спроведена евакуација свих присутних у згради Дирекције.

Након укључења сирена за дојаву пожара запослени су брзо напустили зграду и упутили се до безбедних места означених на Плану евакуације – простора испред и иза објекта Дирекције, у складу са Упутством за поступање у случају пожара. Ватрогасци су неколико радника евакуисали уз помоћ аутомеханичких лестви и ваздушног јастука.

Циљ ове вежбе био је да се у што реалнијим условима, уз поштовање свих мера безбедности и заштите, запослени упознају са поступцима и обавезама у случају ванредних ситуација када је неопходна брза и безбедна евакуација.

Вежби су присуствовали и Зоран Милошевић, начелник Јужнобачког управног округа,

Бошко Пилиповић, начелник Управе за ванредне ситуације у Новом Саду, Владимир Пуђа, потпуковник I бригаде Копнене војске РС, као и Драган Карабасил, професор Високе техничке школе струковних студија Нови Сад, са студентима.

Суорганизатор вежбе из Дирекције ПФ ПИО био је Александар Дражић. **Драган Кораћ**

Посао за 8.000 незапослених

На основу одлуке Министарства рада, запошљавања и социјалне политике о одобравању средстава за суфинансирање локалних акционих планова запошљавања у 2013. години, у укупној вредности од 1,3 милијарде динара, Национална служба за запошљавање закључила је споразуме са 119 јединица локалне самоуправе у Србији, што ће омогућити запошљавање око 8.000 људи.

Највише средстава за ову намену издвојили су градови и општине Лесковац – 80 милиона, Крушевац – 41 милион, и Нова Варош и Чачак – по 30 милиона динара.

И општине Пријепоље и Владичин Хан, које су сврстане у девастирана подручја, препознале су важност подстицања запошљавања, па су у овој години из свог буџета за ту сврху издвојиле по 20 милиона динара. У ову групу спада и општина Тутин која је издвојила 17,6 милиона динара. Веома је значајно да је ове године потписано 80 споразума и издвојено 867 милиона динара за суфинансирање запошљавања у општинама које спадају у неразвијене (трећа и четврта група развијености).

Кроз локалне акционе планове највише ће се суфинансирати субвенције послодавцима за запошљавање на новоотвореним радним местима – са 421 милион динара, јавни радови са 383,8 милиона, програм стручне праксе са 310 милиона, програм стицања практичних знања са 4,6 милиона, као и субвенције за samozapošljavanje са 252,8 милиона динара.

Доступнија „Помоћ у кући“

Служба „Помоћ у кући“, која послује у оквиру Пособне јединице „Дневни центри и клубови“ Геронтолошког центра Београд, онедавно је доступна већем броју старијих Београђана. Наиме, ова служба

је од почетка јуна укључила 313 нових корисника и тако успела да смањи број оних који чекају на ову врсту помоћи. Изменом одлуке, право на „помоћ у кући“ сада се признаје на три или на пет дана у недељи и на тај начин служба има могућност да са истим бројем геронтодомаћица повећа број корисника.

У Градском секретаријату за социјалну заштиту кажу да су, након ревизије десет општинских одељења Градског центра за социјални рад, после више година успели да смање број оних који чекају на помоћ геронтодомаћица. Ревизија права постојећих корисника приводи се крају у градским општинама где је период чекања на ову услугу био најдужи, до две године, као што су Нови Београд, Стари град, Звездара и Вождовац, а у Секретаријату за социјалну заштиту процењују да ће након завршене ревизије укупан број корисника бити већи за око 700. Листе чекања први пут нема на општинама Стари град и Савски венац.

Иначе, Служба „Помоћ у кући“ запошљава 687 геронтодомаћица и 25 организаторки, које брину о 2.074 корисника. Помоћ траје два сата дневно и обухвата набавку намирница, припрему obroka, набавку лекова, одржавање хигијене, измирење комуналних обавеза и друге послове зависно од потребе клијента.

НИС шанса 2013 – посао за 80 приправника

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова и НИС АД Нови Сад и ове године ће кроз пројекат „НИС шанса 2013“ заједничким средствима у тој нафтној компанији запослити 80 приправника са високом стручном спремом.

Споразум о утврђивању међусобних права и обавеза у реализацији овог пројекта потписали су Мирослав Васин, покрајински секретар за привреду, запошљавање и равноправност полова, и Наташа Стаменковић, директорка за људске ресурсе у НИС-у. Споразумом су утврђена међусобна права и обавезе потписника у суфинансирању програма при запошљавању младих високообразованих људи – који су на евиденцији НСЗ, у својству приправника. Предвиђено је да они буду радно ангажовани у периоду од 12 месеци.

Мирослав Васин је рекао да ће из заједничких средстава приправницима бити обезбеђена бруто зарада од око 45.000 динара месечно, и биће им плаћени путни трошкови док су у приправничком статусу. Васин очекује да ће НИС пружити

шансу да ови млади људи након истека приправничког стажа заснују стални радни однос. Наташа Стаменковић је изјавила да је овим програмом младим школованим људима пружена шанса, а неким ће бити и обезбеђена будућност.

Новинари „National Geographic“-а гости ТОС-а

У оквиру представљања туризма Србије на иностраном тржишту, Туристичка организација Србије организовала је долазак новинара „National Geographic“-а из Кине и Италије.

Новинари кинеског „National Geographic“-а боравиће у нашој земљи до 19. јуна и обићи ће Национални парк Ћердап,

Кладово, Нови Сад, Златибор, Мокру гору, манастире Милешеву, Студеницу и др. Иначе, у 2012. години око 5.000 туриста из Кине посетило је Србију, што је за 39 одсто више него у 2011, саопштио је ТОС.

Новинари италијанског издања „National Geographic“ боравиће у нашој земљи

до 17. јуна и биће им представљено наслеђе цара Константина у Србији. У 2012. години око 50.580 туриста из Италије посетило је Србију, што је за 33 одсто више у односу на 2011.

ТОС је у сарадњи са агенцијом „Qatar Airways“ организовао и долазак шест водећих туроператора из Кине у Србију.

Друга рата помоћи београдским пензионерима

Исплата једнократне новчане помоћи пензионерима чија су месечна примања мања од 20.000 динара почела је последњег дана маја, саопштила је управа града Београда. Ово је друга рата помоћи пензионерима са најнижим примањима коју град исплаћује у овој години.

За 22.912 пензионера који примају пензије у висини од 18.000 до 20.000 динара исплаћено

је по 4.000 динара, а за оне чија је пензија од 15.300 до 18.000 динара, а њих је 22.424, исплаћено је по 5.000. Пензионерима чија су примања мања од 15.300 динара, њих је 60.604, град је исплатио по 1.000 динара, док ће остатак од 4.000 динара које им исплаћује Република добити према њиховој динамици, наводи се у саопштењу.

Исплата пензија

Исплата првог дела мајских примања пензионерима из категорије запослених почела је 11. јуна.

Пензионери самосталних делатности примили су своје целе мајске пензије 4. јуна. Војним пензионерима и бившим пољопривредницима целе мајске пензије исплаћене су 6. јуна.

Додељене награде на БОСИФЕСТ-у

Од 5. до 7. јуна одржан је Четврти београдски интернационални филмски фестивал особа са инвалидитетом – БОСИФЕСТ. Фестивал су организовали Хенди центар Колосеум са Канцеларијом за младе Градске управе Београда и Туристичком организацијом Београда, уз подршку Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, и Скупштине града. На БОСИФЕСТ-у су приказани играни, документарни и анимирани филмови који се баве животом ОСИ или чији су аутори особе са инвалидитетом.

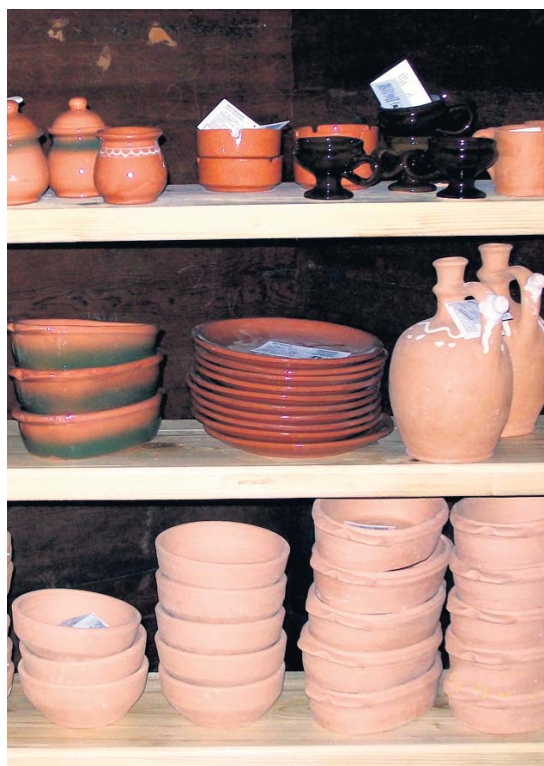
Гран при БОСИФЕСТ-а добио је шпански филм „Хромозом 5“, амерички документарцац „Последњи табу“ добио је награду за најбољи сценарио, док је документарни филм „Ака Док Помус“, о текстописцу највећих рокенрол хитова, добитник награде за најбољу режију.

Чланови жирија БОСИФЕСТ-а 2013. били су редитељи Слободан Шијан, Даријан Михајловић и Срдан Голубовић, а селекторка редитељка Маја Милош.

Крагујевац: продајни базар старих заната

У Крагујевцу ће 16. јуна у 11 часова, на платоу испред Бизнес иновационог центра, бити отворен први Базар старих заната који организују Регионална агенција за економски развој Шумадије и Поморавља и Удружење пословних жена „Визија“, уз подршку града Крагујевца и градских јавних предузећа и служби.

Овај изложбено-продајни базар, који ће на платоу испред БИЦ-а трајати наредне четири недеље, у времену од 8 до 14 часова, организован је тематски, па ће 16. јуна на њему бити изложени сувенири, 23. јуна накит, 30. јуна текстил, тканине и ручни радови, а 7. јула храна и пиће. Идеја за организовање оваквог базара потекла је од удружења „Визија“, којем се велики број жена јављао са жељом да им помогну у пласману производа из области старих заната и ручне радности. Организатори се надају да ће ова манифестација постати традиционална.

БЕЛЕФ 2013.

Београдски летњи фестивал БЕЛЕФ, који се ове године одржава по 22. пут, трајаће од 21. јуна до 15. јула под слоганом „Диши! Не диши!“. Ова манифестација задржаће прошлогодишњу форму „фестивал фестивала“, па ће током 25 дана представити програме укупно 13 фестивала.

БЕЛЕФ ће 21. јуна на Тргу Републике отворити улични забављачи, жонглери и акробате у оквиру „Баскерфеста на Белефу“, а затвориће га програм „Супернатурал фестивала“ на Ада Хуји 13. и 14. јула. Остатак програма овогодишњег БЕЛЕФ-а, чији део су „Београдски фестивал документарног и краткометражног филма“, танго фестивал „Belgrade Tango Encuentro“, „Крокодил фестивал“, „Фестивал кореографских минијатура“ и други, одржаваће се у дворишту Пете београдске гимназије, док ће се у случају кише филмови приказивати у Дому омладине. Улаз на све садржаје је слободан.

ПЕТИ САСТАНАК БИРОА РАДНЕ ГРУПЕ ЗА СТАРЕЊЕ ЕКОНОМСКЕ КОМИСИЈЕ ЗА ЕВРОПУ УН (УНЕЦЕ)

Припреме за предстојећу конференцију

У Београду је 21. и 22. маја одржан пети састанак Бироа Европске радне групе Уједињених нација за старење. Србију у Бироу представља др Лидија Козарчанин, национални кореспондент и референтна особа за област старења у нашој земљи.

– На Министарском панелу који је круна Министарске конференције за старење, одржане у Бечу септембра прошле године, нашу земљу је представљала Бранкица Јанковић, државна секретарка у Министарству за рад, запошљавање и социјалну политику. Она је пренела оно што смо написали у нашем извештају и изразила вољу и жељу Владе Републике Србије да се у овом мандату много више бави питањем старења него што је то било раније. У том контексту Бранкица Јанковић је понудила да Србија буде домаћин наредног састанка Бироа Европске радне групе Уједињених нација за старење, што се, ево, недавно и остварило – каже Лидија Козарчанин.

Европску радну групу за старење, која је формирана 2008. године, чине представници педесет седам земаља. То је тело УН које сваких пет година организује министарске конференције о старењу с циљем да се изврши ре-

Др Лидија Козарчанин

визија Светског плана о старењу, да се види колико је оно што је договорено између земаља чланица примењено у пракси, где су проблеми, шта треба радити даље.

– Прошле године у Бечу усвојена је Бечка декларација, а још 2002. је усвојен Светски план о старењу и циљ Радне групе је да што више помаже имплементацију тог плана. Поред њега постоје и национални планови у државама, тако да и наша земља има Националну стратегију о старењу која је у великој мери усаглашена са Европском стратегијом и са самим Светским планом. Биро који смо угостили практично је глава и покретачка снага Радне групе за старење – истиче др Козарчанин.

Петом састанку Бироа Европске радне групе УН за старење присуствовало је 12 еминентних стручњака за ову област из девет европских земаља (осам чланова Бироа, три представника Секретаријата Европске радне групе УН за старење – УНЕЦЕ и представник Европске федерације старијих особа – ЕУРАГ). Састанку у Београду присуствовала је и Виталија Гаукејт Витич, шеф Јединице за становништво УНЕЦЕ, а председавао је Ханс Шпрајцер, национални кореспондент и референтна

особа за област старења Аустрије. Главни циљ окупљања била је припрема за следећу Министарску конференцију Радне групе за старење Економске комисије за Европу УН, а разматране су и оцене другог круга ревизије

Против насиља над старијима

Дан борбе против насиља над старијим особама обележава се у целом свету 15. јуна. Око пет одсто старијих особа у Србији, по статистици, изложено је насиљу, али се претпоставља да је тај број много већи, јер стари често крију и прећуткују злостављање зато што су они који их злостављају често њихови најближи чланови породица – деца, унучи, снахе и зетови. Насилници су у 90 одсто случајева мушкарци, старости од 35 до 45 година, а просечна старост жртава је 70 година.

Европске стратегије о спровођењу Међународног плана акција у вези са старењем. Разговарало се и о бољој примени Међународног плана за унапређење квалитета живота старијих. Биро је разматрао и један од извода из европске политике старења посвећен злостављању старијих.

Ј. Оцић

РЕГИОНАЛНА САРАДЊА НА УНАПРЕЂЕЊУ ПОЛОЖАЈА РОМА

Добар модел инклузије у Војводини

Канцеларија за инклузију Рома Владе Војводине, у сарадњи са Покрајинским секретаријатом за привреду, запошљавање и равноправност полова, недавно је угостила представнике Министарства за људске ресурсе и социјалну инклузију Републике Мађарске и ромских невладиних организација из ове земље.

Сусрету, чији је циљ био упознавање гостију са мерама и активностима на унапређењу положаја Рома у Војводини, присуствовали су Мирослав

Васин, покрајински секретар за привреду, запошљавање и равноправност полова, и Душко Јовановић, директор Канцеларије за инклузију Рома.

– Сигурни смо да модел инклузије Рома који примењујемо у Војводини може бити пример другим регијама и државама, за шта смо добили потврду и у Бриселу – истакао је Васин.

Током посете делегација из Мађарске је обишла неколико ромских институција и организација у Србији – Национални савет ромске националне ма-

њине, Савет за интеграцију Рома, Ромски музеј, Едукативни центар Рома, Координатора за

ромска питања у Сомбору, као и ромско насеље у Бачком Моноштору.

Драган Кораћ

Разговор као мелем за душу

У оквиру Геронтолошког центра у Суботици пре непуна три месеца отворено је Психолошко саветовалиште за старе, које је, како се истиче, прво тог типа у нашој земљи. Руководилац Службе отворене заштите ГЦ Суботица, Весна Пајић, рекла нам је да је ово саветовалиште почело са радом у оквиру одељења „Помоћ и нега у кући“.

– Ово је прво овакво саветовалиште у Србији и намењено је члановима суботичких геронтолошких клубова, као и њиховим породицама, а у вези са проблемима који прате старост, као што је сусрет са трећим добом, смањење задовољства, различите животне и породичне ситуације, здравствени и финансијски проблеми итд. Брига о психичком здрављу подједнако је важна као и она о физичком која се иначе пружа корисницима геронтолошких центара, па смо поред радне терапије и осталих услуга организовали и рад саветовалишта – објашњава Весна Пајић.

Услуге саветовалишта су бесплатне и доступне свим члановима геронтолошких клубова на територији Суботице, а само саветовалиште је смештено у просторијама клуба „Кертварош“, у улици Алексе Шантића број 27. Психолог овог саветовалишта, уједно и домаћица клуба „Кертварош“, Далиборка Комленић, рекла нам је да оно ради по принципу разговора у трајању од 40 до 45 минута.

– Разговори у саветовалишту не захтевају промену личности, као што је то случај у психотерапији, већ се они односе на мењање постојања, утицање на то да се неке ситуације

другачије посматрају, да се лакше прихвате и томе слично. Дакле, то није еликсир живота, за неке проблеме је просто потребно практично решење, али разговори свакако могу да буду од великог значаја и помоћи – каже за „Глас осигураника“ Далиборка Комленић.

Колико ће ефекта ти разговори имати, према речима наше саговорнице, зависи највише од саме особе и од тога колико је у стању да изврши одређене промене које су неопходне, што није увек лако, јер је некад потребно да урадимо и нешто што није пријатно.

Корисници се најчешће обраћају за помоћ када су у питању породични и финансијски проблеми, суочавање са одласком у пензију, удаја и женидба унука и други значајни животни догађаји.

– Поред тога, честа су тема и међусобни односи наших корисника. Специфично је то што су сви они чланови геронтолошких клубова, заједно проводе време, па неизбежно долази и до конфликта услед сучељавања различитих

типова људи, што се, рецимо, знатно разликује од проблема старијих који живе сами и немају толико социјалних контаката и интеракција – објашњава Далиборка Комленић.

Саветовалиште је почело са радом 19. марта ове године а према досадашњим подацима просечно се обави између 25 и 30 разговора у току месеца.

– Психолошко саветовалиште за старе ради два пута седмично, уторком у преподневним и четвртом у поподневним терминима, а разговоре је потребно претходно заказати путем телефона 024/546-868. Важно је да нагласимо да наши корисници имају могућност да се јаве више пута, тј. да долазе на више разговора, с тим што није могуће спајати термине – истиче наша саговорница.

Долазак у позне године доноси многе изазове.

Тачно је да свако време носи своје бреме, али могло би се рећи да је ипак у млађим годинама колико-толико лакше прилагодити се новонасталим околностима, изаћи на крају са проблемима, „прегурати“ кризне животне ситуације и периоде. Разговор са пријатељем, чланом породице, било којом драгом и блиском особом, сам је по себи лековит, али разговор са стручњаком ипак има један другачији квалитет. Зато се надамо да ће Психолошко саветовалиште за старе у Суботици послужити као пример добре праксе и другим установама које се баве старијима и подстаћи их да својим корисницима и на овај начин пруже подршку и помогну да им јесен живота буде што ведрија и лепша.

Весна Кадић

У КЊАЖЕВЦУ ЗАВРШЕНО ОПИСМЕЊАВАЊЕ ОДРАСЛИХ ПО ПРОГРАМУ „ДРУГА ШАНСА“

Дипломе за 120 полазника

Основна школа „Младост“ у Књажевцу једна је од 70 образовних установа у Србији у којима се реализује програм „Друга шанса“ уз подршку Европске уније и Министарства просвете, науке и технолошког развоја. По речима директора ОШ „Мла-

дост“, Љубинка Миладиновића, у књажевачкој општини такозваним функционалним образовањем обухваћено је 120 одраслих особа, а у целој Србији 4.750.

– Успели смо да за ове две године упишемо тих 120 полазника,

који су са успехом завршили основно образовање по овом програму. Програм се показао као јако добар, јер је специфичан, прилагођен за старије полазнике, са много примера који су потребни за снажење у животу. Сада треба извршити при-

прему за нове полазнике овог функционалног образовања за идућу школску годину, од када би овај вид образовања требало да буде уведен у редован школски систем – каже директор Миладиновић.

Д. Ђорђевић

БЕСПОВРАТНА СРЕДСТВА УДРУЖЕЊИМА ЗА ОСНАЖИВАЊЕ ЖЕНА У ВОЈВОДИНИ

Подржано 50 пројеката

Покрајински секретаријат за привреду, запошљавање и равноправност полова, након конкурсне процедуре – на основу пет конкурса, подржао је 50 пројеката у вредности

од преко пет милиона динара бесповратних средстава за подстицај остваривања родне равноправности и оснаживање жена у Војводини. Покрајински секретар Мирослав

Васин је 10. јуна у Новом Саду потписао уговоре са представницима удружења жена на селу и удружења грађана која су конкурисала за пројекте за равноправност полова, као и са представницима градова и општина у Војводини надлежним за финансирање пројеката у области афирмације сеоских средина као туристичког потенцијала.

За 16 пројеката непрофитних организација, односно удружења грађана за афирмацију равноправности полова додељено је 1,8 милиона динара; 1,43 милиона додељено је за 15 пројеката који подржавају програме и активности удружења жена на селу, а 288.000 динара добила су три пројекта локалних самоуправа за активности и програме родне равноправности у локалној заједници. Пола милиона динара утрошено је за десет пројеката удружења жена на селу за манифестације које промовишу туристичке понуде у руралним срединама, а 1,13 милиона динара усмерено је градовима и општинама Војводине за финансирање шест пројеката који афирмишу туристички потенцијал сеоских средина под називом „Село са разгледнице“.

М. Мектеровић

У ДВЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ ОБУКА ЗА ГОВОР ЛИЦА СА ОШТЕЋЕНИМ СЛУХОМ

Уче знаковни језик

„Нећу да ми друг/другарица живи у тишини, научићу њен/његов језик“, назив је пројекта који се спроводи у Основној школи „Други шумадијски одред“ у Новом Селу и подручној школи у Марковцу, код Велике Планае. Наиме, ради се о учењу знаковног језика који је говор глувих и наглувих особа, а обуку похађају ученици од петог до осмог разреда ове две школе, да би лакше могли да комуницирају са друговима и другарицама који имају оштећење слуха. Предавачи су Милица Марјановић, преводилац за знаковни језик, и Виолета Белић, а координатор пројекта је Бојана Здравковић, професор биологије у школи „Други шумадијски одред“.

Пројекат, који је финансијски подржало Министарство рада, запошљавања и социјалне поли-

тике, урадило је Општинско удружење глувих и наглувих Велике Планае, у сарадњи са Црвеним крстом и ОШ „Други шумадијски одред“. Сарадници су Радоје Кујовић, секретар, и Васо Обрадовић, стручни сарадник Савеза глувих и наглувих Србије.

– Први пут се дешава да знаковни језик уче ђаци једне сеоске школе. Реализација ове обуке иде у сусрет усвајању знаковног језика као матерњег језика лица са оштећеним слухом у Скупштини Србије – каже Живорад Марјановић, коорди-

натор пројекта и секретар Општинског удружења глувих и наглувих Велике Планае.

Пројекат ће трајати шест месеци, а због летњег распуста његова реализација ће бити настављена у септембру.

Сл. Костантиновић

НАРОДНА КУХИЊА
У НИШУ ПОНОВО
СПРЕМА КУВАНА ЈЕЛА

Топли оброк за 5.000 сиромашних

Више од 5.000 корисника народне кухиње у Нишу од 1. јуна уместо пакета прехранбених намирница свакодневно бесплатно добија по један кувани оброк. Град је за ове потребе определио 47 милиона динара али ће, уколико буде потребно, ребалансом издвојити додатна средства, најавио је градоначелник Зоран Перишић. Храна се корисницима дели на 14 пунктова у граду и приградским насељима, а припрема се у кухињи Студентског центра Ниш.

– Храна која се припрема за народну кухињу не разликује се од оне за студенте. То је храна изузетно високог квалитета где се поштују сви нормативи, почев од садржаја беланчевина, угљених хидрата, минералних материја, шећера – рекао је Раде Рајковић, директор Студентског центра, и најавио да ускоро треба да добију сертификат ИСО 22000, такозвани интегрисани систем квалитета, који у Србији још нико нема.

Иначе, у Центру за социјални рад у Нишу кажу да је до сада бонове за бесплатан оброк преузело 1.220 од 1.870 пријављених породица.

Љ. Г.

ОТВОРЕНО ПРВЕНСТВА БЕОГРАДА У АТЛЕТИЦИ ЗА ОСОБЕ СА ИНВАЛИДИТЕТОМ

Припреме за Параолимпијске игре

На стадиону Војне академије 31. маја је одржано Отворено првенство Београда у атлетици за особе са инвалидитетом. На првенству су, у оквиру припрема за предстојеће Параолимпијске игре, учествовали најбољи атлетичари Србије – Драженко Митровић, Жељко Димитријевић, Јовица Бркић, Немања Димитријевић, као и други врхунски атлетичари са инвалидитетом. Организатор такмичења био је Спортски савез особа са инвалидитетом Београда, под покровитељством Скупштине града – Секретаријата за спорт и омладину.

Више од шездесет најбољих атлетичара са инвалидитетом такмичило се на 100 метара, 400 метара, у скоку удаљ, бацању кугле, диска, копља и чуња. Највреднији резултат првенства остварили

су Драженко Митровић (категиорија Ф54, паралигичари) у бацању диска (31,52 м) и Жељко Димитријевић (26,97 м) у бацању чуња у категорији квадриплегицари. Прваци Београда за 2013. годину по дисциплинама су: скок удаљ – Јелена Животић, Миланче Сипљановић; 100 м – Сузана Бериша, Александар Пелифановић, Матија Момчиловић, Милош Илић, Јелена Животић, Драго Ерцег, Илија Јаковљевић, Кристијан Денђан, Миланче Сипљановић; 400 м – Драго Ерцег; бацање кугле – Милан Павловић, Драго Ерцег, Љиљана Трбулин, Ненад Кнежевић, Томислав Очко, Драженко Митровић; бацање диска – Душко Сретеновић, Драженко Митровић; бацање копља – Немања Димитријевић, Драженко Митровић, и бацање чуња – Жељко Димитријевић.

Ј. Оцић

СЛЕПИ И СЛАБОВИДИ КУГЛАШИ СРБИЈЕ НА ПРВЕНСТВУ ЕВРОПЕ У АПАТИНУ

Четврти екипно

На недавно одржаном Европском првенству у куглању за слепе и слабовиде особе у бањи Јунаковић у Апатину, репрезентација Србије је освојила екипно четврто место, а освојене су и четири медаље у појединачним категоријама и у миксу.

Уз учешће девет европских репрезентација и око 120 такмичара у мушкој и женској конкуренцији, представници Србије су у микс тандему освојили злато и бронзу, а мушкарци појединачно сребрну и бронзану медаљу.

Д. Кораћ

Вишње, трешње, јагоде

Јагоде у сутлијашу

Састојци: 600 мл млека, 200 г пиринча, 2 дл јогурта са житарицама, 3 кашике шећера, трун соли, сок од пола лимуна, ванил шећер, 400 г јагода.

Начин припреме: млеко ставити да процеди. Додати пиринач, трун соли. Смањити температуру и кувати уз повремено мешање око 20 минута (да пиринач буде скуван, а не прекуван). Јагоде опрати, додати шећер и оставити да одстоје неколико минута. Скуван сутлијаш охладити. Додати јогурт и шећер и све лагано измешати. У одговарајуће посуде ставити део јагода, па део сутлијаша, јагоде, сутлијаш. Одозго украсити са две јагоде.

Сос од вишања уз месо

Састојци: 300 г вишања, шоља сока од вишања, кашика шећера, мало цимета, 3 кашике густина, неколико кашика павлаке за кување.

Начин припреме: вишње, сок, шећер и цимет ставити да се кува. Густин размутити у мало воде. После 6-7 минута кувања додати размућен густин. Кувати кратко уз мешање да се згусне. Додати павлаку.

Напомена: овај сос од вишања иде уз печено бело месо, али и уз јунетину. По жељи, пола сока од вишања може се заменити црним вином.

Чај од петелки вишања и трешања

Вишње и трешње нису само воћна посластица већ су и лек. Чај од петелки вишања користи се за изbacивање песка: шака петелки прелије се шољом вруће воде, поклопи и после 15 минута процеди. Пије се три пута дневно. Такође, чај од петелки је добар против кашља. Петелке кувати неколико минута, процедити (може се засладити медом) и пити после јела. Чај је добар и за побољшање имунитета.

Чај од петелки трешања је добар за чишћење крви, код реуме, за дијабетичаре, добар је диуретик, за излучивање мокраће.

Чај од јагода

Чај од лишћа, нарочито шумске јагоде добар је против гихта, авитаминозе, хемороида, чира на желуцу, малокрвности, високог крвног притиска, за пробаву, циркулацију.

И корен јагоде користи се за чај, који је добар за дијареју. Око 20 г корена јагоде кувати у три децилитра воде 2-3 минута. Оставити да одстоји 10 минута. Пити више пута на дан.

У недостатку корена, помоћи ће и чај од листа.

Колач са трешњама

Састојци: 2 јаја, 250 г шећера, 150 г маргарина, ванил шећер, лимун, 500 г брашна, прах за пециво, со, ¼ л млека, 1,5 кг трешања.

Начин припреме: умутити маргарин, додати јаја, 150 г шећера, ванил шећер, трун соли, рендану кору лимуна. Полако умешати брашно са прашком за пециво уз додавање млека да се добије гипко а не премекано тесто. Тесто распоредити на подмазан плех. Трешње опрати, очистити од коштица. Помешати са 50 г шећера па ставити преко теста. Пећи у рерни загрејаној на 180 степени око 35 минута да лепо порумени. Извадити из рерне, посути остатком шећера и вратити кратко у врућу рерну. Извадити, сећи кад се охлади.

Џем од јагода

Састојци: 2 кг јагода, 2 кесице ванил шећера, 1.200 г шећера.

Начин припреме: јагоде очистити од петелки. Ставити у цециљу и опрати. У шерпу ређати ред јагода, ред шећера док се не утроши. Оставити да преноћи. Сутрадан кувати док се не добије жељена густина. У току кувања скидати пену. Вруће сипати у стерилне тегле. Прекрити мокром крпом. Кад се охлади затворити.

Напомена: по жељи у овај џем се може додати сок и рендана кора наранџе или лимуна.

Припремила: Софија Доминиковић

РАЧУНАЈТЕ НА РАЧУНАРЕ

Основни Office Toolbar (13)

Палета Illustrations

Ову палету користимо за убацивање слика, илустрованих процеса хијерархије и графикана у текст. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Picture	убацивање слика SmartArt илустровање процеса хијерархије;
	Clip Art	убацивање слика из галерије већ понуђених слика;
	SmartArt	илустровање процеса хијерархије;
	Chart	убацивање графичких шема да бисмо илустровали и упоређивали податке;
	Shapes	убацивање разних облика у текст;
	Screenshot	убацивање (исецање) екранских слика из активних програма.

Убацивање слике

1. Курсор миша доведемо на позицију где желимо да убацимо слику;
2. кликнемо на икону **Picture**;
3. кликнемо на жељену стрелицу у адресној линији да бисмо пронашли фолдер у коме нам се налазе слике (рачунар нам нуди фолдер **Pictures Library**);
4. два пута кликнемо левим тастером миша да бисмо ушли у фолдер у коме се налазе слике;
5. кликнемо на жељену слику;
6. кликнемо на дугме **Insert** (или два пута кликнемо на жељену слику).

Напомена: слику бришемо када је маркирамо (кликнемо на њу) и притиснемо тастер **Delete**.

Убацивање Clip Art слика

Clip Art се састоји од галерије сличица из Office програма. Microsoft их је откупио од разних аутора како бисмо ми могли да их користимо, а да се при том не мучимо цртајући их. Поступак убацивања слика из Clip Art-а у документ је:

1. кликнемо на икону **Clip Art**;
2. на десној страни екрана појавиће се **Task Pane Clip Art**;
3. кликнемо на стрелицу у пољу **Results should be** па изаберемо шта желимо да нам се прикаже:
  - а) **All media file types** – сви медији;
  - б) **Illustrations** – илустрације;
  - ц) **Photographs** – фотографије;
  - д) **Videos** – видео записи;
  - е) **Audio** – аудио записи;
4. кликнемо на дугме **Go** поред поља **Search for**;
5. кликнемо на **Clip Art** који желимо да убацимо и он ће се наћи на жељеној позицији у документу.

Када кликнемо на слику, око ње ће се појавити оквири. Курсор миша доведемо на задебљања која се налазе на ивицама оквира и појавиће се двосмерна стрелица. Тада притиснемо и држимо леви тастер миша тако да можемо повећавати, смањивати и померати слику. Такође, кликом на слику на насловној линији појавиће се **Picture Tools** у којој се налази опција **Format**.

Опција Format

Користимо је за форматирање слике. Можемо јој мењати осветљење, контрасте, бирати јој стил приказивања, аранжирати је и подешавати јој висину и ширину.

Палета Adjust

Ову палету користимо за рад на сликама које смо убацили у текст. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Brightness	промена осветљења слике;
	Contrast	промена контраста слике;
	Recolor	подешавање боја слике (црно-бела, сиве нијансе, колор...);
	Compress Pictures	сабијање слике у документу да би се смањила њена величина;
	Reset Picture	отказивање свих промена које смо урадили на слици.

Палета Arrange

Ову палету користимо за постављање слике на жељену позицију у тексту. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Position	постављање слике на жељену позицију у тексту (текст се аутоматски форматира око слике);
	Wrap Text	постављање слике на различите позиције у тексту:

In Line With Text – слика се налази између два пасуса,
 Square – текст се налази око слике,
 Tight – текст се налази око слике и прати облик слике,
 Behind Text – текст иде преко слике,
 In Front of Text – слика се налази преко текста;

	Bring Forward	постављање селектованог објекта испред свих осталих објеката (ова опција се активира када се слика састоји из више од једног објекта);
	Send Backward	постављање селектованог објекта иза свих осталих објеката (ова опција се активира када се слика састоји из више од једног објекта);
	Align	поравнање ивица више селектованих објеката;
	Group	груписање објеката слике тако да се они могу посматрати као један;
	Rotate	ротирање селектованог објекта слике.

Палета Size

Ову палету користимо за промену висине, ширине и исечање сувишних делова слике. Састоји се из икона:

Икона	Име	Користи се за:
	Crop	исечање слике да би се уклонили нежељени делови;
	Shape Height	промена висине изабране слике;
	Shape Width	промена ширине изабране слике.

Предраг Јовановић

Наставиће се

У ГУДУРИЦИ КОД ВРШЦА

Сусрет клубова за старе

Клуб за старе „Чокот“ из Гудурице, али и цело село – од основаца до виноградара и пензионера, било је, крајем маја, домаћин учесницама седамнаестих Сусрета клубова за старе Републике Србије. У оквиру ове манифестације уприличен је Округли сто „Клуб за старе као облик ванинституционалне заштите старијих људи у локалној заједници“, који је окупио представнике републичких, покрајинских и општинских институција, а одржано је и такмичење „Српска лига трећег доба у шаху“, у коме је учествовало тринаест екипа.

Поздрављајући учеснике, директор Центра за социјални рад општине Вршац, Миодраг Талпеш, осврнуо се на све већу подршку локалне самоуправе области социјалне заштите, а о томе је говорила и члан Општинског већа за ову област, Гордана Калнак, истакавши да Вршац 15 одсто буџетских средстава издваја за социјална давања, и да им је жеља да обезбеде

новац за финансирање свих потреба социјалне заштите.

Стандардизовати услуге у клубовима

И док су у Дому културе шахисти војевали на 64 поља, у малом, ручним радовима чланова украшеном Клубу за старе „Чока“

посленици социјалне заштите су са представницима републичке, покрајинске и локалне власти разговарали о месту клубова за старе у систему свеобухватне социјалне заштите. Дискутовали су о томе шта би локалне самоуправе требало да раде како би им одредиле сврху и циљеве, виделе оправданост и унапређивале их, уз јасније нормативе и стандарде, одређену документацију и стручни надзор клубова, што би био посао ресорног министарства.

– Ако не постоји дефинисано системско решење, дешаваће се озбиљни проблеми – рекао је модератор Округлог стола, др Мирослав Симић, професор ФПН у Београду, Катедра за социјални рад и социјалну политику. Он је нагласио да је у Вршцу и још неким локалним заједницама реч о свеобухватној социјалној заштити старих, и да је социјална делатност, захваљујући одговорним и свесним професионалцима, „обелела образ овој држави“, нарочито у последњих 20 година.

Осим потпуније законске регулативе и недостајућих стандарда у пружању услуга у клубовима за старе, отежавајућа је околност што у многим локалним заједницама они који су задужени за област социјалне заштите често не познају по-

требе својих суграђана, а нису заинтересовани за сарадњу са онима који знају шта и како, али понекад немају чиме.

Клубови за старе, као отворени (ванинституционални) облици заштите, баве се људима трећег доба док су још функционални, и као такви „невидљиви“ за систем. Запослени у клубовима, уз помоћ стручних служби центара за социјални рад или геронтолошких центара, баве се превенцијом патолошких стања корисника и смањењем њихове социјалне искључености, као и продужењем њиховог живљења у природном окружењу, што је велика корист за друштво у коме још има оних што мисле да човеку тек кад онемоћа треба социјална заштита.

Сличностима против разлика

У неким локалним заједницама постоји већи број клубова, у неким су боље опремљени и пружају више врста услуга, негде из буџета паре лакше клизну ка интересима корисника, негде и не знају да и старији суграђани воле да сликају, пишу поезију, да путују и да се друже, па „буџетски проценат“ не стигне до клуба. Од општине до општине има великих разлика, али и сличности. Људи од струке уче једни од других и

Стари вршњаци се добро разумеју

– Уважавање и разумевање може да улепша старост. Клубови за старе су места где се поштовање и наклоност указују сапатнички. Стари вршњаци се међусобно боље разумеју од младих вршњака, због наталоженог животног искуства и истоветних невоља позног доба. Ови клубови су идеална места за неговање стваралаштва оних који су у породици и друштву поме-

рени у страну, да би напред прошли млађи и јачи. Но, живот протиче брже него што мислимо, неумитно време непрестано претвара млађе и јаче у старије и слабије... Борба за што бољи живот старих заправо је борба за нашу будућност која није далеко колико нам се чини – казала је на сусретима у Гудурици Бранкица Јанковић, државни секретар у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике.

сваку прилику користе да размене искуства, док баке и деке долазе у клубове да дружећи се олакшају једни другима најтежу етапу живота. Неки, попут чланова такмичарских екипа у Гудурици, долазе због шаха, те древне вештине захваљујући којој је први српски велемајстор, Бора Костић, чију ће 50. годишњицу смрти Вршчани обележити бројним манифестацијама, путовао

Учесници Округлог стола

У раду Округлог стола „Клуб за старе као облик ванинституционалне заштите старијих људи у локалној заједници“, учествовали су представници Министарства рада, запошљавања и социјалне политике, Републичког завода за социјалну заштиту, Покрајинског секретаријата за здравство, социјалну политику и демографију, Покрајинског завода за социјалну заштиту, Факултета политичких наука у Београду, Градског центра за социјални рад Београд, геронтолошких центара и центара за социјални рад, ОУП-а Вршац.

са шаховском таблом од родног Вршца, по целом свету. Шах клуб у Гудурици носи његово име.

О другим знаменитостима овог симпатичног виноградског села причао је Петар Локас, руководилац отворених облика заштите у вршачком Центру за социјални рад.

Отварање ових сусрета педомом и игром улепшали су основци школе „Моша Пијаде“, а фолклорним наступом КУД „Пензионер“ ОУП Вршац почела је церемонија проглашења победника у шаху и завршетка сусрета.

Задовољство да им пехаре и медаље за освојено прво, друго и треће место преда Бранкица Јанковић, државни секретар у Министарству рада, запошљавања и социјалне политике, имали су шахисти из Новог Сада, Зрењанина и Ниша.

Домаћин сусрета следеће године биће Суботица.

Ика Митровић

ПЕНЗИОНЕРИ БЕОГРАДСКЕ ОПШТИНЕ СТАРИ ГРАД
ПОКРЕНУЛИ ДОРЂОЛИЈАДУ

Спортска субота за фитнес сениоре

Уз мото „У здравом телу здрав дух“ Удружење пензионера београдске општине Стари град покренуло је „Дорђолијаду“ – специфичан пројекат спортско-рекреативних активности прилагођених могућностима житеља у трећем добу.

У Удружењу кажу да су, на основу интересовања својих чланова, као спортски дан определили суботу зато што старији суботом имају мање обавеза према деци и унуцима. Тога дана могу да издвоје по сат времена за себе и очување свог здравља. А најбоља терапија за то је кретање, боравак на чистом ваздуху и бављење спортско-рекреативним активностима у неколико спортских дисциплина. То су пикадо, боћање, извођење пенала на мале голове без голмана, шах и стрељаштво.

Дорђол је традиционално спортски оријентисан део Београда, који има и одличан положај – близину реке и бројне спортске терене и зелене површине, а један од основних циљева ове акције јесте да се у спортске активности укључи и што већи број пензионера. Општина Стари град спада међу најстарије у Београду и на њој живи око 15.000 пензионера. У овом удружењу кажу да су отворени за сарадњу и да у њихове спортске и рекреативне активности могу да се укључе и друга удружења пензионера. Позваће и најмлађе суграђане да у међугенерациском дружењу охрабре своје баке и деке да покажу да су способни, да могу, хоће и да још добро владају спортским вештинама.

Више информација о овом пројекту и о Удружењу пензионера општине Стари град заин-

Манифестација спорта, дружења и хуманости

Спортско-рекреативна акција пензионера Старог града „Дорђолијада 2013“ одржаће се 22. јуна од 11 часова скупом екипа и гостију и отварањем на терену ФК Дорђол (Булевар војводе Бојовића 10, испод Калемегдана). Програм је тачно утврђен, а такмичења ће се одвијати на терену ФК Дорђол, у ОШ „Браћа Барух“ и на Стрелишту на Новом Београду (Удружење пензионера Савезног МУП-а). Удружење пензионера Стари град, које организује ове активности, поделиће својим члановима пакете донатора такмичења, тако да ће манифестација имати и хуманитарни карактер. **Ј. О.**

тересовани могу наћи и на њиховом недавно промовисаном веб сајту www.upsgbeograd.rs који је за непуна три месеца забележио више од три хиљаде посета.

Спортско-рекреативне активности чланова Удружења са Старог града су и својеврсна припрема екипа за учешће на Шестој олимпијади спорта, здравља и културе трећег доба „За активну и креативну старост“, која се планира за почетак октобра. Пријаве за учешће у овим активностима могу се послати мејлом или поштом у Удружењу, у улици Краља Петра 54, тел. 011/3242-112.

Душан Максимовић

МЕТЕОРОЛОШКЕ ПРИЛИКЕ И ЗДРАВСТВЕНЕ НЕПРИЛИКЕ

Климатско изнуривање

Готово сваки организам, у мањој или већој мери, осећа последице наглих температурних промена и осталих екстремних атмосферских дешавања

„Погоршање биометеоролошке ситуације изазваће појачање тегоба код свих хроничних болесника, а посебан опрез саветује се особама са срчаним и цереброваскуларним обољењима, као и астматичарима. Метеоропатске реакције су могуће у виду поспаности, главобоље и реуматских болова.“

Сваког дана (цитирани пример је од недељка, 10. јуна), Републички хидрометеоролошки завод објављује на свом сајту и биометеоролошку прогнозу, уз одговарајуће препоруке, већ према приликама. Рецимо, за уторак, 11. јуни, поред савета болесницима дато је и упозорење свим учесницима у саобраћају да повећају пажњу.

И опет, могућа главобоља, нерасположење, поремећаји сна... Ово нису ни морали да нам кажу. Већ знамо и осећамо, у себи и на себи. Сви се жале, свима нешто смета. Као да смо сви постали метеоропате.

Чини се да се никад није оволико причало о времену, а временске прогнозе с толиком пажњом пратиле и препричавале као протеклих месеци. У априлу смо једва дисали од јулске врелине, крајем маја се смрзавали, а у јуну се преселили на другу географску ширину са сталним пљусковима, влагом и спарином.

„Искористите добро овај викенд“, поручено нам је у ТВ вестима у петак увече, са најавом сунца у наредна два дана, али само као предак после којег поново иде наоблачење.

„Прољеће је отпочело с кишом“, певао се овај шлагер неких давних година. Неколико деценија касније ови стихови израњају из сећања као лирски контраст прозаичној ситуацији у којој киша и ветар не симболишу крај једне љубави, већ представљају атмосферске чиниоце од значаја за настанак метеоропатије.

Дуго сматраној за умишљено стање, изједначаваној са хипохондријом, метеоропатији је данас признат статус здравствене појаве, при чему се има на уму не једна конкретна болест, већ више разних сметњи под директним утицајем изненадних временских промена.

Рачуна се да је око 30 одсто људи осетљиво на различита атмосферска искакања, било да је реч о промени ваздушног притиска, ветру, киши, повећаној влази или наглом порасту, односно паду температуре. Појединачно или здружено, ови фактори сматрају се узрочником већег броја проблема.

Неки од њих су били добро знани и пре него што је појам метеоропатије ушао у масовну употребу. Ту је пословично севање у зглобовима на које се уочи промене временна жале реуматичари, или осећај тескобе и стезање у грудима код срчаних болесника кад нагло захладни, и заправо сва јасно видљива и лако објашњива соматска стања (варирајући крвни притисак, поремећена

ће лакше поднети своје стање при сазнању да је пролазно и да ће му бити боље чим се облаци разиђу, дословно и метафорично.

Важност озваничења метеоропатије као релевантне здравствене категорије тешко је сагледати у целини, јер из те тачке сада се, у САД и најразвијенијим земљама, гра на велики број нових научних дисциплина и делатности. И биће их све више.

циркулација, болови у костима, астма, мигрена).

Постоји, међутим, читав низ тегоба, погото психолошке природе, које нећемо одмах довести у везу са дешавањима у атмосфери. А управо због ветра, пада ваздушног притиска, пљуска или једноставно тмурног времена неко не може да спава или је депресиван, деконцентрисан, раздражљив, малаксао, осећа немир и страх.

Таквим особама је најтеже помоћи јер не постоји јединствено средство против читавог спектра симптома, а с друге стране, ускратити им било какву терапију значи гурнути их у још већи проблем и можда озбиљнију болест.

Кад је већ тако, и само препознавање узрока може да буде делотворно. Онај ко зна да је подложен таквим реакцијама, сам

Нису у питању само биометеоролошке прогнозе, већ се иде на то да се кључни сегменти живота и здравља доводе у склад са претпостављено најпогоднијим атмосферским условима одређене средине. На тим основама се онда планирају путовања, бира место за одмор, посао.

Безброј је сајтова који се баве временом и здрављем у најширем распону и који ће вас, пошто укуцате основне податке о себи, својим болестима и алергијама и слично, послати на најпогоднију локацију.

Дошло је време када је време постало незаобилазна и важна тема. Толика да се, уместо на крају, прогноза све чешће саопштава на почетку вести, уз максималну гледаност, чему доприноси и атрактивност извештавања на којој се упадљиво инсистира.

Д. Драгић

Трећа стрела за јапанске пензионере

Док су рефлектори већ две деценије усмерени ка Кини и њеном економском чуду које ју је довело на пиједестал друге економије света и уопште друге светске силе, као да се заборавило ко је у тој улози био пре ње. Заборавило се на „јапанско чудо“, спектакуларни опоравак острвске нације из рушевина Другог светског рата, из нуклеарног погрома кроз који су прошли Хирошима и Нагасаки.

Крајем осамдесетих година прошлог века вођене су расправе да ли ће Јапан евентуално достићи САД, у то време изложене својеврсној инвазији јапанских инвеститора који су куповали све, од фабрика, преко некретнина, до холивудских студија.

А онда је деведесетих јапански „мехур“ пукао: стрмоглавиле су се прво цене домаћих некретнина, јапанска извозна машинерија је почела да успорава, уследило је оно што економисти зову „стагфлацијом“ (цене не расту нити падају, нема рецесије али ни експанзије), што ће потрајати безмало две деценије.

У последњих шест месеци, откако је на челу владе по други пут (пре тога је био премијер од септембра 2006. до септембра 2007) Шинзо Абе (58), јапанска економија је поново у вестима, с тим што је публицитет овога пута позитиван. Абеов реформски програм већ је крштен као „абеномија“ и почетни резултати су охрабрујући: раст у првом кварталу од 3,5 одсто, што је импресивно у поређењу са америчких 1,8, а поготово са европским минусом од 0,6 одсто.

Почетком јуна Абе је обелоданио нови потез који се пре свега тиче јапанских пензионера. Национални пензијски фонд – онај главни који обезбеђује јавне (државне) пензије, усмерио је на нову стратегију: да више инвестира тамо где је очекивана добит већа, мада није загарантована. Да, дакле, на финансијским берзама више ризикује.

Владин пензијски инвестициони фонд, како му је званичан назив (GPIF), иначе је највећи светски фонд за пензије јавног сектора, са капиталом од скоро два билиона (хиљада милијарди) долара. Он је досад инвестирао углавном „на сигурно“ – у владине обвезнице, које су доносиле веома скромну камату, само нешто више од један одсто,

Премијер Шинзо Абе у свом пакету реформи наметнуо и нову стратегију за Национални пензијски фонд

али су зато биле стопостотно сигурне од успона и падова светских берзи.

Абе је проценио да GPIF треба да буде одважнији: да у свом портфолију улагања у државне обвезнице смањи са садашњих 67 одсто на 60, а да на другој страни инвестиције у акције домаћих компанија повећа са садашњих 12 на 13 одсто, у стране акције са 9 на 12, а у стране обвезнице са 8 на 11 процената.

То је на снагу ступило већ првих дана јуна, са очекивањима да овај пример следе и мањи јавни пензијски фондови. Овај потез назван је Абеовом „трећом стрелом“: прве две су биле лабављење монетарне политике централне банке (што у пракси значи јефтине задужења, али и штампање новца) и фискални стимуланси економији кроз државне инвестиције.

Циљ „пензионерске стреле“ је да фондови више приходују и да главни фонд буде у прилици да повећа пензије, што би зауз-

врат повећало потрошњу пензионера и био део пакета укупног „допинга“ економској машинерији. Али ово је истовремено оцењено и као политички најризичнији потез. У пензионерском добу (преко 65 година) данас је 21,5 одсто Јапанаца (Јапан има 128 милиона становника), што ову земљу чини „најстаријом“ на свету. Овај број значи да су јапански сениори, које тамо зову и „сребрнима“, веома утицајни у укупном бирачком телу, па се још не зна како ће реаговати на чињеницу да би пензије теоретски могле да им буду веће, али практично и мање, зависно од берзанских ћуди.

Просечан Јапанац данас има 44,8 година, што је такође светски рекорд. Просечан Американац има статистичких 37,2, а добни просек у Србији је 41,7 година – сви ови подаци су према актуелном светском алманahu који онлајн одржава ЦИА. У Јапану се старосна пензија, после реформи које су поступно спроведене између 2001. и ове године, стиче навршетком 65 година живо-

та (пре тога граница је била 60 година). Да би се примала у пуном износу, потребно је и 40 година радног стажа, то јест уплата у пензијски фонд које су 16 одсто од примања. У јавном сектору (државним службама) пензија се одређује према последњој примљеној плати која се увећава за одређени коефицијенат.

Просечан, по становнику, приход у Јапану је 36.000 долара годишње (38. су на светској ранг-листи), а данашња максимална државна пензија само око 10.000 долара. Треба, међутим, имати у виду да је национална пензија из фонда чија је инвестициона стратегија управо промењена само једна од три компоненте нечијих укупних пензијских примања. Друге две су пензија послодавца (зависно од радног уговора) и лична уштеђевина. Истраживања показују да је само сваки пети Јапанац данас у потпуности припремљен за пензију. И тамо сви жале што нису штедели више – док су могли.

М. Бекин

ЧУВАРИ ПОЗОРИШНОГ СТВАРАЛАШТВА У ЦЕРОВЦУ

Неговање драмског аматеризма

Село Церовац у општини Смедеревска Паланка надалеко је познато по неговању позоришног стваралаштва и драмског аматеризма. Већ више деценија колектив ученика и наставника ОШ „Милија Ракић“ веома успешно одржава фестивал Мала дечја сцена. На фестивалу учествују драмске секције градских и сеоских основних школа паланачке општине, а тако је било и на недавном, 28. позоришном фестивалу Мала дечја сцена – МАДЕС.

За три дана, колико је фестивал трајао, пратило га је и старо и младо, а приказано је девет представа у такмичарском делу. Ученици ОШ „Олга Милошевић“ из Смедеревске Паланке наступили су са две представе, од којих су једну извели на енглеском језику. И управо те две представе – „Источно од сунца и западно од месеца“ и „Why don't they care about the Erath“, по оцени жирија, равноправно су поделиле прву награду. Тако ће ОШ „Олга Милошевић“ са представом „Источно од сунца и западно од месеца“ учествовати

ове године на фестивалу „Позориштарије“ у Смедеревској Паланци. За представу „Ко некад у осам“, домаћин ОШ „Милија Ракић“ освојила је друго место, док је представи „Предсказање“, драмске секције

му, сценографију, костимографију, режију, музику и похвале за глуму.

Жири овогодишњег фестивала похвалио је ауторски и оригиналан приступ текстовима, као и видљив помак у глумачкој

тим, ни ове године нису створени услови да млади глумци – учесници фестивала могу да гледају своје другове из других школа. Стога су чланови жирија предложили да се на следећем

Основне школе „Херој Радмила Шишковић“ из Смедеревске Паланке, припала трећа награда. На фестивалу је додељено шест равноправних признања за глуму,

интерпретацији. Такође је речено да су наставници који годинама прате фестивал видно напредовали у неговању елемената драмског израза. Међу-

фестивалу изнађе могућност да се употпуни и овај сегмент, који би МАДЕС учинио светковином позоришне игре.

Сл. Костантиновић

ЕВРОПСКА СМОТРА ФОЛКЛОРА ДИЈАСПОРЕ У НИШУ

Коло са две хиљаде младих играча

Златници за најбоље

Најбољи ансамбли су: КУД „Стеван Мокрањац“ из Беча, СКУД „Вук Стефановић Караџић“ из Роршаха у Швајцарској, КУД „Србија“ из Дортмунда, СКУД „Вук Стефановић Караџић“ из швајцарског Сененвирда, СНКСК „Слога“ из Штутгарта, АНИ „Просвета“ из Вуковара, СКПД „Свети Сава“ из Крања и СКК „Нова генерација“ из немачког Сомдорфа. Поред плакете, њима је додељен и златник са ликом цара Константина, а још седам ансамбала добило је дипломе.

Ревизијалним наступом и свечаном доделом награда у хали „Чаир“ у Нишу завршена је 18. европска смотре фолклора дијаспоре, на којој су наступила 44 ансамбла из 11 земаља. Више од 2.000 учесника спајало је српско порекло и љубав према фолклору иако већина њих једва или уопште не говори матерњи језик.

Смотру је отворио нишки ансамбл „Оро“, а затим су наступили њихови вршњаци из Немачке, Италије, Аустрије, Француске, Румуније, Хрватске, Републике Српске, Швајцарске, Шведске, Словеније и Црне Горе. У ревијалном делу публика је могла да види и наступе Националног ансамбла „Коло“ из Београда, Националног ансамбла „Венац“ из Грачанице, Фолклорног ансамбла „Оро“ при Културном студентском центру Ниша и наступ Културног друштва „Брдо“ из Крања, прошлогодишњег победника смотре.

Подсетимо, Европска смотре фолклора дијаспоре одржава се од 1996. године и највећа је културна манифестација српске омладине која живи ван матице. Четврти пут одржана је у Србији, а Ниш је за домаћина конкурисао још пре три године с намером да и овај догађај употпуни обележавање великог јубилеја Миланског едикта.

Љ. Г.

Јубилеј вредан пажње

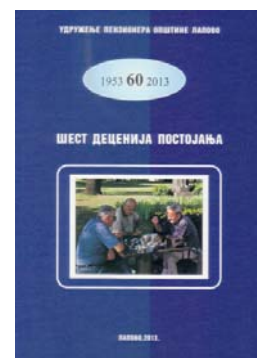
Свечаном академијом у сали КТЦ „Стефан Немања“ у Лапову, Удружење пензионера општине Лапово обележило је крајем маја вредан јубилеј, шест деценија постојања и рада. Поздрављајући присутне пензионере и бројне госте из пензионерских удружења суседних општина, Драган Микић, председник Удружења, говорио је о његовој богатој историји.

– Удружење пензионера општине Лапово основано је 6. маја 1953. на Ђурђевдан, као дру-

штвена хуманитарна организација са својством правног лица. Било је колективни члан Савеза синдиката, конститутивни део Социјалистичког савеза, члан Савеза пензионера Србије и активни сарадник осталих друштвено организованих субјеката. У остваривању статутарних циљева и задатака, Удружење пружа помоћ угроженим пензионерима, организује излете и екскурзије, прославе и дружења, а штити и своје чланство путем колективног осигурања – истакао је Микић.

На свечаној академији представљена је монографија „Шест деценија постојања“, а поводом овог јубилеја заслужним појединцима уручене су плакете.

„За сваку је похвалу да се руководство удружења пензионера Лапова, на челу са Драганом Микићем, одлучило да овогодишњи јубилеј обележи једним трајним спомеником. А ова публикација је управо то. Чини се да је то била обавеза не само према мноштву пензионера, окупљеним у овом

удружењу, већ и према бројним генерацијама које су уградиле животни век у напредак Лапова, али и шире друштвене заједнице“, написао је у предговору ове монографије мр Ранко Милосављевић из Крагујевца.

На свечаности лаповског Удружења окупљенима се обратио и Небојша Милетић, председник општине Лапово, нагласивши да је Удружење пензионера из Лапова организација вредна дивљења, која активно учествује у свим друштвеним збивањима.

– Драги пензионери, желим вам да дуго живите, да сте здрави и да вам пензионерски дани буду испуњени срећом – поручио је Небојша Милетић.

Ј. Николић

Први српски пензионер

Прва пензија у Србији исплаћена је 1833. године Илији Марковићу, а решење о првом српском пензионеру, на 100 талира, потписао је 10. октобра 1833. кнез Милош...

Посебно интересовање изазива први пензионер у општини Лапово – Милосав Стојановић, познатији као Милосав Лаповац, пензионисан давне 1837. године са месечном пензијом од 157,50 талира. Примио је укупно 84 пензије, тј. 13.230 талира. Према сачуваним подацима, Лапово је тада имало

250 кућа, 267 пореских глава, 300 за војску способних и 1.466 становника...

Ова варош има више рекордера по примљеним пензијама: покојна Милева Ристић за сто година живота и 62 године уживања породичне пензије примила је 737 пензија и тако постала апсолутни рекордер у Србији. Радиша Бајић, некадашњи председник овог удружења, са 543 примљене пензије, садашњи је рекордер у општини Лапово, каже Јовица Николић, аутор монографије.

СМОТРА НАРОДНОГ СТВАРАЛАШТВА У ВЕЛИКОМ ИЗВОРУ

Потекла вода студена

У другом по величини селу на подручју Зајечара – Великом Извору, напредном селу ратарна, повртара и сточара, крајем маја одржана је

пета смотра народног стваралаштва „Потекла вода студена“. На овој манифестацији учествовало је више од триста аматера из осам кул-

турно-уметничких друштава са подручја града Зајечара. Као гости наступили су чланови КУД „Никола Тесла“ из Београда и чланови дувачког оркестра „Златне трубе“ из Књажевца.

Приредбу је отворио Ненад Боровчанин, државни секретар у Министарству омладине и спорта Србије, а програм је изведен на платоу испред адаптираног дома културе, након дефилеа учесника кроз село.

На позорници су се смењивали певачи и играчи српских и влашких мелодија и игара. Најпре су наступили чланови КУД „Зоран Гајић“ из Рготине са градским играма. Најзапаженији су били најмлађи чланови деље фолклорне групе КУД „Врело“ из Николичева и млади инструменталиста фрулаш Борис Јанковић из Лубнице, као и најстарији учесници, виолиниста Драгутин Богдановић (78) из Гамзиградске бање и фрулаш Стојан Николић из Великог Извора. Гостујући КУД из Београда „Никола Тесла“ представио се сплетом народних игара.

Мирко Славковић

Чланови КУД „Зоран Гајић“ из Рготине

РУМА

Обележена слава

У Геронтолошком центру „Срем“ у Руми обележена је слава Св. Василије Острошки, којој су, поред корисника, присуствовали бројни сарадници и представници локалне самоуправе и свештенства.

Славски колач је сечен испред капелице у дворишту Установе у присуству домаћина, председника општине Рума Горана Вуковића, и кумова славе, а потом су у просторијама ГЦ „Срем“ програм приредили корисници.

У румској установи живи око 280 корисника, а по квалитету смештаја и услуга међу најбољима је у Србији. **Д. Р.**

ЗАЈЕЧАР

Узвратна посета бугарских пензионера

У Зајечару се недавно гостовали чланови клуба пензионера и инвалида „Наслада“ из бугарског градића Грамада, округ Видин. Била је то узвратна посета бугарских пензионера члановима КУД „Пензионер“ из Зајечара.

Пензионери, чланови КУД „Побуда“ из Грамаде извели су једноипочасовни културно-уметнички програм у новоо-

твореном Дому културе Котлујевац, а најзапаженија је била фолклорна секција. Дружење Зајечараца и пензионера из Грамаде настављено је у клубу пензионера „Два брата“ у Зајечару. Бугарске пензионере предводио је кмет града Грамаде, Николај Љубенов, који је поздравио све присутне, а узвратну поздравну реч испред града Зајечара имао је Љубиша Костадиновић, начелник Одељења за друштвене делатности и привреду Градске управе Зајечар. **М. С.**

БЕОГРАД

Излет у Срем

Удружење пензионисаних радника ЈКП „Београдски водовод и канализација“, заједно са удружењима пензионера Болеча и Винче, посетило је меморијални комплекс „Сремски фронт“ у Шиду. Затим су пензионери обишли манастир Свети архангели Михаило и Гаврило у селу Бикића До, познат у народу као Привина глава. Излет је завршен посетом специјалном резервату природе „Засавица“.

Треба напоменути да ови излети и посете не би могли да се остваре да није свесрдне помоћи матичне организације ЈКП „БВК“, првенствено Службе за одржавање пословних објеката и општих послова, на челу са Тихомиром Настићем, који су увек излазили у сусрет молбама Удружења пензионера. **М. К.**

Пут историје

Удружење пензионера београдског насеља Беле воде веома је активно на пољу дружења и међусобног упознавања. Посебно се мора истаћи активност у организацији излета широм Србије.

Излет под називом „Пут историје“, организован 26. маја, имао је за циљ да се обиђу историјске знаменитости наше земље. Пут је водио од Мионице и споменика војводи Мишићу, преко Равне горе и Такова до Рајца. Путовање је протекло у најбољем реду и на задовољство путника, а договорено је да следеће одредиште буде Ниш са својим историјским знаменитостима. **М. Р.**

БЕЧЕЈ

Скупштина пензионера

У Општинском удружењу пензионера Бечеј одржана је трећа, редовна годишња Скупштина пензионера. Скупу је, поред чланова, присуствовао и председник Савеза пензионера Војводине, Милан Ненадић, као и председник Удружења пензионера „НИС Нафтагас 2“, Мирко Ковачевић, и блиски сарадник председник Савеза инвалида рада Бечеј, Милутин Лудајић.

Затим је обележен Дан пензионера – Ђурђевдан, уз благослов и молитву свештеника, као и резање колача у присуству председника ОУП Наде Милованов (куме) и нове куме, Наде Живков Андричин. **Н. М.**

ЉУБОВИЈА

Љубовијски пчелари посетили Шумадију

Пчелари из општине Љубовија, међу којима је било и двадесет пензионера, посетили су пчеларе у селу Опарићу код Крагујевца. Ту су се дружили са пчеларима из Шумадије и одслушали веома поучно предавање стручњака из области пчеларства.

Посетили су и манастир Прерадовац, затим су имали веома лепо дружење у Медвеђи код Трстеника, које је организовао

Мићо Протић и Љубовије. Пчелари су се дружили и са познатим глумцима из серије „Село гори а баба се чешља“, Мићом Брадићем, Милошем Бајићем и Мирољубом Трошићем Ђодом.

М. М.

СЕФКЕРИН

Славље са пријатељима

Независни синдикат пензионера јавних служби Србије и ове године је обележио своју крсну славу летњег Св. Николу. Славски колач је освештан у сефкеринској цркви, а затим је прослава настављена у ресторану „Романса“.

Поред представника општине Опово, председника Милорада Солдатовића и Славка Манчева, захваљујући чијој доброј вољи и разумевању, како кажу у овом синдикату, успевају да опстану и

унапреду своје удружење, пензионери јавних служби и овог пута су угостили бројне пријатеље из Аранђеловца, Зрењанина, Сурчина, Кучева, Банатског Карловца. Прослави у Сефкерину присуствовали су и председник Независног синдиката јавних служби Србије, Ранко Хрњез, и председник Независног синдиката пензионера јавних служби Србије, Јеленко Крајован.

М. О. С.

СВРЉИГ

Жена риболовац

Риболовачка прича Севдије Ивковић, пензионерке из Сврљига, траје три деценије. Риба у бистрој води Тимока, Дунава, Грлишког, Завојског, Бованског језера, одмара њену душу, а она ужива док забављује штап.

– Годинама сам посматрала супруга док пеца што ме

је навело да и ја окушам срећу. Треба научити пуно закона и правила који важе у рибарству. Учествовала сам на многим такмичењима и имам освојена три прва места, медаље и дипломе. Мали број жена се бави риболовом. Ја сам успела и волим да се дружим и докле год могу остаћу са рибарским штапом и капом – прича Севдија.

Највећи улов имала је пре 15 година на Барама, 15 кг рибе за цео дан. Сећа се и да су она и супруг на Бовану за сат времена уловили осам килограма рибе. Поред пецања, Севдија добро спрема и рибље специјалитете и учествује на такмичењима.

С. Ђ.

Десет слика за сврљишки храм

Поводом обележавања 1.700 година Миланског едикта и 110 година Дервенског крста, у порти цркве Свети цар Константин и царица Јелена у Сврљигу од 27. маја до 3. јуна одржана су предавања о цару Константину кроз историју, визији Дервенског крста у науци и религији. Говорили су професори, ђакони, јереји... Сврљишки парох Страхиња Ераковић подсетио је на темеље хришћанства и улогу Сврљига у њему:

– У порти цркве цар Константин и царица Јелена постоји Дервенски крст који је био прво крсно обележје у тадашњој вароши Дервен. На захтев многих верника, у Сврљигу је 1928. године изграђена ова црква као крсно знамење цара Константина – нагласио је Ераковић.

Поводом ових јубилеја одржана је сликарска радионица и десет слика са ликом цара Константина и царице Јелене поклоњено је сврљишком храму. У присуству великог броја верника и грађана, сечењем славског колача, литургијом и богослужењем, 3. јуна храмови Свети цар Константин и царица Јелена у Сврљигу и селу Манојлица прославили су своју славу.

С. Ђ.

ПИШИТЕ НАМ

Драги читаоци,

Ово је простор намењен Вашим писмима. Пишите нам шта Вам се у нашем и Вашем листу допада, а шта би могло да буде боље, шта бисте волели да прочитате или да саопштите другим читаоцима.

Адреса је Булевар уметности 10, 11070 Београд, или електронском поштом, на glasosiguranika@pio.rs

Зашто су пензионери трн у оку

Ових дана се у медијима говори и пише о потреби предузимања хитних и неопходних рестриктивних мера у српској економској и фискалној политици. Текућа финансијска и економска ситуација у земљи је веома сложена и тешка. У томе је, на разговорима Јована Кркобабића, министра рада, запошљавања и социјалне политике, и његових сарадника са делегацијом ММФ, постигнута сагласност, па ће се разговори наставити на нивоу експертских тимова.

Повод да пишем „Гласу осигураника“ је неоправдана хајка коју дижу појединци и опозиционе странке да је главни узрок „исплаћивање пензија“, а једини излаз из кризе „да се смање и замрзну пензије“. Зато је за сваку похвалу чврст став министра Јована Кркобабића да се излаз из кризе не сме и не може тражити у „сектору за социјалну политику“, јер су пензионери најугроженији грађани.

Будући да се доста говори о изменама у Закону о раду које треба да буду усвојене до краја године, износим мишљење да дугорочно посматрано продужавање старосне границе за одлазак у пензију може бити контрапродуктивно. Наиме, ионако мала могућност запошљавања у привре-

ди младих радника који стижу после завршених школа и факултета биће у том случају сведена на најмању могућу меру. Мора се имати у виду да радници стари преко 65 година не могу давати велики ефекат на послу, а млади ће одлазити на рад у иностранство, па ћемо тако правити двоструку штету. Ово поготову јер млади неће моћи да стичу неопходно радно искуство и праксу, коју ће им приватни послодавци сигурно тражити.

Можда идеја о оснивању тзв. социјалних предузећа може бити једна у низу мера које ће допринети да се прошири могућност запошљавања. Многи ће рећи да је то минорна шанса, али управо искоришћавање малих шанси отвориће простор за крупније кораке који воде ка излазу из кризе.

Мислим да би ово могла бити тема о којој би требало да се изјасне и ваши читаоци, јер верујем да ће и они дати низ добрих предлога и понудити своје идеје које ће, надам се, ићи у прилог и пензионерима, али и младима, а поготову онима који у реконструкцији остају без посла.

Захваљујем на уступљеном простору.

Радомир Петровић,
Аранђеловац

Некад и сад

Пословање гране осигурања за случај болести

Општа привредна криза имала је у пословној години 1935. јаког утицаја на финансијско пословање нашег радничког осигурања, а нарочито на новчано пословање гране осигурања за случај болести. Порастом чланства нису се прилике ни побољшале. Из закључних рачуна видимо да је пропис болнопотпорног приноса у години 1935. износио 261.212.187,99 динара или 562,91 динар по осигураном члану. То значи да је већи од прошлогодишњег само за 1.270.820,20 динара, крај свега тога што је број осигураних чланова порастао у години 1935. у просеку за 20.728, док су скоро све потпоре знатно надмашиле исплаћене потпоре у прошлој пословној години.

(Извештај о пословању и закључним рачунима Средишњег уреда за осигурање радника за 1935, Загреб, 1936)

Финансијски извештај РФ ПИО за 2012.

На седници која је одржана 27. маја 2013. године чланови Управног одбора Републичког фонда за пензијско и инвалидско осигурање усвојили су Извештај о финансијском пословању у прошлој години.

Укупни приходи и примања износили су лане 562,3 милијарде динара, односно 99,73 одсто планираног, док су укупни расходи и издаци износили 562,2 милијарде динара, што је остварење од 99,72 одсто у односу на план.

Буџетски суфицит износио је 772 милиона динара. Према структури остварених прихода, од доприноса за ПИО у касу Фонда ПИО се слило 287,3 милијарде динара, из буџета је трансферисано 271,2 милијарде, а остали приходи и примања износили су 3,8 милијарди динара.

Ј. О.

Повраћај више плаћених доприноса

? М. Чавић, Лозница: **Имам питање о повраћају више плаћених доприноса за 2012. годину. Интересује ме где и како могу да сазнам износ својих уплаћених доприноса и да ли остварујем право на повраћај?**

Одговор: Да бисте сазнали да ли имате услов за повраћај више плаћених доприноса, морали бисте да знате укупан износ зараде, основица и уговорених накнада на које је плаћен допринос за Вас у 2012. години. То ћете сазнати провером података регистрованих у бази матичне евиденције осигураника. У сваком случају, док сви исплатиоци не предају пријаве о извршеној уплати доприноса, Фонд ПИО

неће издавати уверење о основици на коју је плаћен допринос за 2012. годину, а Ви сте најбоље упознати са тим ко је све био у обавези да плати допринос за Вас. Када Фонд изда уверење, можете са њим поднети захтев Пореској служби за повраћај више плаћених доприноса. Максимална основица за 2012. годину је 3.445.800 дин., а доприноси плаћени на основицу преко овог износа се враћају.

Накнаду за туђу помоћ и негу

? С. Павловић, Велика Плана: **Била сам трајни инвалид рада, тј. радила сам скраћено радно време (четири сата). Обратила сам се за инвалидску пензију али су ми рекли да ћу доћи на ред тек за годину дана, а у међувремену сам остала без посла па сам морала отићи у старосну. Имам висок крвни притисак, дијабетес тип 2, хијатус хернију, дивертикулозу (два пута сам имала крварење из црева), у међувремену сам добила и гихт. Отежано се крећем и понекад имам заносења, вид ми није најбољи. Рођена сам 1. 10. 1941. године. Интересује ме да ли имам право на туђу помоћ и негу.**

Одговор: Право на новчану накнаду за помоћ и негу другог лица имају осигураници или корисници пензије којима је због природе и тежине стања утврђена потреба за помоћи и негом за обављање основних животних потреба. То су углавном непокретна лица која ни уз употребу одговарајућих помагала не могу да се крећу ни у оквиру стамбеног простора, као и лица која не могу самостално да обавља-

ју основне животне радње као што су храњење, облачење или одржавање хигијене. То такође могу бити и слепа лица. Основни параметри за добијање ове накнаде су увек само медицинског карактера, а никако на то не утиче материјална ситуација осигураника, односно корисника пензије. Ако сматрате, на основу претходно изнетих одредби, да испуњавате законске услов, поднесите захтев.

Нема законске могућности за докуп стажа

? Д. Марковић, Шабац: **Да ли могу унапред да уплатим радни стаж до навршених 40 година радног стажа? Имам 58 година живота и 36 година и 2 месеца радног стажа. Још сам у радном односу, а у веома сам лошем здравственом стању. До 2005. године излазио сам три пута на инвалидску комисију и увек одбијан тако да не вреди поново покушавати.**

Одговор: Не постоји законска могућност за једнократну уплату доприноса, такозваног докупа стажа ради остваривања права на пензију, а ни из било ког другог разлога. Законом о ПИО омогућена је само sukcesивна уплата доприноса месец за месецом, на изабрану

основицу осигурања за лица која се налазе ван осигурања, а нису остварила неко од права из ПИО. То значи да не можете уплатити стаж до 40 година и отићи у старосну пензију. Међутим, ако се Ви стварно осећате толико здравствено лоше да не можете да радите, савет је ипак

ВИ ПИТАТЕ „ГЛАС ОСИГУРАНИКА“ ОДГОВАРА

Весна Вићентијевић

Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање

да поново поднесете захтев за инвалидску пензију, са свом медицинском документацијом која реално одражава Ваше здравствено стање. Уосталом,

од 2005. г. протекло је доста времена и реално је да је можда дошло и до погоршања Вашег здравственог стања, те обавезно поднесете нов захтев.

Брак није препрека

? Љиљана З., Трстеник: **Корисник сам породичне пензије иза покојног оца, као и савезне, борачке инвалиднине (пошто је он погинуо на ратишту 1991. год.). Редован сам студент (имам 22 године) и намеравам да то останем до завршетка студија, али планирам скоро венчање, па ме интересује да ли удајом губим право на пензију и инвалиднину без обзира што сам студент, или не?**

Одговор: Ступање у брачну заједницу детета које користи породичну пензију није препрека да то дете, ако се налази на школовању, и даље настави коришћење породичне пензије све до завршетка школовања, а најкасније до 26. године живота. Једина ситуација у којој законодавац ограничава право на породичну пензију за случај склапања нове брачне зајед-

нице јесте када то право има брачни друг професионалног војног лица које је погинуло за време дејстава, па је признато право на породичну пензију без обзира на године живота које прописује Закон о ПИО. У свим другим ситуацијама коришћење породичне пензије није условљено забраном склапања брака или склапања нове брачне заједнице.

Поновити захтев за оцену радне способности

? Г. Марјановић, Ариље: **Године 2003. ишла сам на комисију и добила привремену накнаду, што је касније прешло у инвалидску пензију у износу од 50 одсто. Имала сам непуних 11 година радног стажа и тренутно примам 5.396 динара месечно. Инвалидност имам од рођења, а од изласка на комисију па до сада здравствено стање ми је погоршано. Имам 47 година и неспособна сам за рад јер се тешко крећем. Да ли имам право да поново поднесем захтев за пуну инвалидску пензију?**

Одговор: Наравно да имате право да поново поднесете захтев за оцену радне способности. Припремите нову медицинску документацију по основу погоршања Вашег здравственог стања. Стажа имате довољно за признавање права на инвалидску пензију под условом, наравно, да орган вештачења процени да код Вас сада постоји потпун губитак радне способности. Право на инвалидску пензију можете

остварити само док не навршите године живота потребне за остваривање права на старосну пензију. Овде напомињемо да немате довољно стажа за остваривање права и на старосну пензију, за шта је потребно минимум 15 година стажа осигурања. То значи да ћете, уколико у међувремену не остварите право на инвалидску пензију, животом остати корисник накнаде коју сада користите.

СКАНДИНАВКА

АУТОР: ЛОВИЧИЋ	ПРИПАДНИК БАЛТИЧКОГ ПЛЕМЕНА	УЧИЛА НА ЕЛЕКТРОН. ПРИНЦИПУ	ГРЧКИ ГРАДИТЕЉ У ДОБА ПЕРИКЛА	РАДОСТ КОЈА ИЗАЗИВА ЗЛО	ОЧАЈНИЧКИ ПОЗИВ У ПОМОЋ	ПАМЕТАН	ВРСТА БОДЉИКАВОГ ДРВЕТА
ДОДАТНИ ЗВУК							
ОГЛАША- ВАЊЕ РОБЕ							
УСТУПАЊЕ							
ГЛАС КОЈИ СЕ ИЗВОДИ ДОК ТРАЈЕ ДАХ							
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ПОКАЗНА ЗАМЕНИЦА ПОПУСТАЊЕ					СИМБОЛ ЗА УРАН ЦРТА	
ОЗНАКА ЗА ПАРАЋИМ			ОЗНАКА НЕМАЧКЕ ГРАД У ПОЉСКОЈ		ОЗНАКА ЗА ЛЕСОТО ГОСПОЂА (ИТАЛ.)		
ОДВОЂЕЊА							НАШЕ НАРЕЧЈЕ
ЛИЧНОСТ (МН.)							
ЗАВЕРЕНИК							
АУТОМО- БИЛСКО СЕДИШТЕ				СВЕТА (ТУР.) УПУЋИВАТИ ДАЛЕКО			
ОЗНАКА ЗА ТОНУ		СИМБОЛ ЗА ЛУТЕЦИЈУМ РИТЕ, ДРОЊЦИ			АВЕНИЈА (СКР.) ФИЛМ ЏОРЏА КАМЕРОНА		
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	ДЕО КУПАТИЛА ОМОТАЧ ДРВЕТА					ОЗНАКА ИТАЛИЈЕ АГАРЈАНИ	
ПЛАНИНСКИ ВРХ НА КАМНИШКИМ АЛПИМА							
ОПУС (СКР.)			МРЉА, СРАМОТА КРУЖНА ТЕСТЕНИНА				
ТАКМИЧЕЊЕ ЈЕДРИЛИЦА							МАЂАРСКО МУШКО ИМЕ
ПРВО СЛОВО		ОБАР (МН.) БАЊА У БЕЛГИЈИ					
ГЛАС ОСИГУРАНИКА	СТАРЕ СТВАРИ ОПЕРАТИВНИ ЦЕНТАР						
ПОНОВО, СПОЧЕТКА					СИМБОЛ НАТРИЈУМА ОЗНАКА ЗА НЕПЕР		
СЛУЖБЕНИК НА ЦАРИНАР- НИЦИ							

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА: престиж, растиње, ентитет, огар, в, бур ека, рн, пне, т, нокса, киклоп, нозрина, арбитар, обрвица, радак, т, учила, у, жица, гр, ана, кра, ва, ера, а, ирема, његомир, еполета

Миленко Косановић

Пара на пару

Особина здравог друштва је да се бави и својим глупостима.

Где има памети и глупости су видљивије.

Пара на пару иде и накупи се. Сто пара – динар.

Већина пензионера су скромни и честити људи и то је, углавном, све што су створили.

Међу фолк певачима је све више фол певача а све мање праве песме.

Народ се опет пита! Докле овако?

Да ни математика није савршена показују и два не-математичка троугла – брачни и бермудски троугао.
Слободан Дучић

(Х)уморне мисли

Баш је чудна наша клима! После лета – зима, а после зиме – лето.

Ко каже да не поштујемо традицију?! Наши возови већ сто година не мењају брзину.

Сваки парајлија данас штампа књигу, а некад су то могли само писци.

Кризу најлакше подноси сиротиња. Има искуство од малих ногу.

И даље ћемо напредовати као досад. Силом инерције.

Неким година пролети као муња, а неким траје од циче зиме до куковог лета.

Милионери су толико оптерећени послом да годинама не стижу да плате порез.

Ја се храним разноврсно. Неког дана купим хлеб, неког млеко, неког кромпир или лук...

Сви се жале да немају довољно за потрошачку корпу. Као да морају да је напуне! **Витомир Теофиловић**

Брана Никодић

Да ли сте знали ...

– да је поплавни талас који је ових дана погодио средњу Европу превазишао катастрофалне поплаве из 2002. године? У Будимпешти је раст водостаја Дунава био већи од рекордних 849 центиметара, а у немачком граду Пасау достигао је историјских 12,55 метара.

– да се поплава на Жутој реци (Кина) из 1931. године сматра најсмртоноснијом природном катастрофом која се икада догодила у свету?

Процене о броју погинулих у овој поплави варирају од једног до четири милиона, а између јула и новембра 1931. више од 88.000 квадратних километара је било потпуно, а 21.000 делимично поплављено. Реку Хуангхо или Жуту реку често називају и „Кинеска туга” управо због догађаја из 1931.

– да је једна од највећих икада забележених елементарних непогода срушила Банкјао брану у Кини 1975. године, што је изазвало страдање више од 231.000 људи? Брана Банкјао је

била направљена да може да издржи поплаве које се јављају једном у хиљаду година, са падавинама до 306 мм на дан, али је 6. и 7. августа 1975. у том делу Кине за 24 часа пало кише колико у просеку падне за годину дана. У таласу дугом преко 10 километара готово је збрисано подручје у дужини од 55 и ширини од 15 километара.

– да је од десет природних катастрофа са највећим бројем људских жртава чак шест погодило Кину?

– да се највећа поплава у Србији догодила 1965. године када се излио Дунав, а под водом је било око 150.000 хектара зе-

мље, 16.000 кућа и 214 километара пута? Велике поплаве доживели смо и 2006 – поплављено је 225.000 хектара обрадивог земљишта, а штета је процењена на 35,7 милиона евра.

– да су се 2002, као последица необично великих киша, широм света догодиле катастрофалне поплаве и друге непогоде, а да је 2003. године топлотни талас у Европи однео 33.000 живота и нанео штету од 13 милијарди евра?

Лековите мисли (о раду)

Могу да живим од свог рада. Лоше.

Док радим ћутим. Кад примам плату – урлам!

Окренуо сам се раду. Зачудо, тамо нисам никога видео.

Млади траже своје радно место под сунцем. Старије колеге под хладовином.

На рад је стизао рано, али је послове започињао касно.

Ако сам на послу задња рупа на свирали, бар ме не притискајте!

Способан је радник. Одржао се кроз све политичке системе.

Признајемо грешке на послу, али не признајемо да смо их ми направили.

На радном месту није газио своје принципе. Само их је прескакао.

Кад год га баце с положаја, он се дочека на туђа леђа.

Душан Старчевић

Драгош Јовановић Осера

Доскоци

Бавим се писањем афоризама. И нема ми помоћи.

Моји преци су имали виши стандард. Живели су на дрвету.

Неправда је победила. Имала је боље адвокате.

Ми смо озбиљна земља. Да пукнеш од смеха.

Пред целатом је сваки осуђеник унапред обезглављен.

Шта вреди што је бог уз нас, кад смо ми атеисте?!

Неки наши богаташи боље живе у затвору него ја на слободи.

Срби се не плаше смака света. Доживели су га више пута.

Ми смо небески народ, али никако да постигнемо компромис са боговима.

Свако је креатор своје судбине. Само ми ангажујемо странце.

Међу даваоцима најмање је власника плаве крви.

Раде Ђерговић